

WWUULLHHUU

44ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 8 (2068) ՀԱՐՍԱՁ, ՄԱՐՏ 2, 2024
VOLUME 44, NO. 8 (2068) SATURDAY MARCH 2, 2024

Պաշտօնաթերթ

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵԼ

Ֆրանսա-Հայաստան Յարաբերութիւնները Կը Թեւակոխեն Նոր Նշանող

Վերջին օրերուն արձանագրուեցան բազմաթիւ զարգացումներ, որոնց առանցքը կը կազմէին Հայաստանի Եւ Ֆրանսայի միջեւ սերտացող յարաբերութիւնները, յատկապէս ռազմական ոլորտեն Ներս: Հայաստանի վարչապետի Փարիզ այցելութիւնը, ճախազգահ Մաքրոնի յայտարարութիւնները, Միսաք Եւ Մելինէ Մանուշեաններու ածիւնները Ֆրանսայի մեծագոյն գործիչներու Պանթէնին մէջ ամփոփելու արարողութիւնը ու ասոնց անմիջապէս յաջորդող՝ Ֆրանսայի պաշտպանութեան նախարարի այցելութիւնը Երեւան չվիրաբեցան նոյնիսկ միջազգային մանուկի ուշադրութենն: Խօսուն էր Ամերիկեան «Politico» հեղինակաւոր իրատարակութեան՝ «Ֆրանսան դրօշակ կը տնկէ Ուսսաստանի Ետնաբակին մէջ» խորագիրը կրող յօդուածը, որ կուգար ըսելու թէ Հայաստանին գենք վաճառելով Ֆրանսան ոչ միայն կը զայրացնէ Ալտրպէջանին, այ- յեւ Ուսսաստանին:

Այս բոլորին վրայ եկաւ աւել-նալու նիկոլ Փաշինեանի «France 24»-ին տուած հարցազրոյցը, որուն ընթացքին Հայաստանի վարչապետը առաջին անգամ ըլ-լալով հրապարակաւ յայտարարեց, որ գործնականին մէջ սառեցուած է Երևանի մասնակցութիւնը ՀԱՊԿ-ի կազմակերպութիւններուն մէջ։ Վերջին ամիսներուն Հայաստան կը մերժէր իր մասնակցութիւնը բերել Մոսկուայի կողմէ դեկավարուող ռազմական դաշինքի միջոցառումներուն, մեղադրելով զայն իր պայմանագրային պարտաւորութիւնները չկատարելու մէջ։

Ե՛լ Փարիզի մէջ՝ նախագահ Ենանուել Սաքրոն Ե՛ւ Երեւանի մէջ՝ զինուած ուժերու նախարար Սեպասթիան Լըքորնիու յայտարարեցին իրենց յանձնառութիւնը՝ պաշտպանելու Հայաստանի ինքնիշխանութիւնն ու հողային ամբողջականութիւնը: «Հայաստանը Եւ Երուժիութիւնը կը ցանկան նոր գործընկերութեան ժամանակացոյց: Բառերէն այն կողմ Ֆրանսան Հայաստանի կողքին է, որովհետեւ արդարութիւնը, արդարադատութիւնը, ազատութիւնը Եւ միջազգային իրաւունքը մեզի համար կարեւոր են», - յայտարարեց Ֆրանսայի նախագահը: Իսկ, նախարար Լըքորնիու Երեւանի մէջ ըստ, և «Եթէ Հայաստանը կարիք

Եթե Հայաստանը կարիք Ունենայ, Հեռահար Հրթիռներ Եւ
Պիտի Ըլլան Զեր Տրամադրութեան Տակ. Յայտարարեց
Ֆրանսայի Պաշտպանութեան Նախարարը

Երեւան այցի ընթացքին կայացած մամլոյ ասուլիսի ժամանակ ֆրանսացի զինուած ուժերու նախարար Սեպասթիան Լըքորնիուն յայտարարեց, որ իր երկիրը պատրաստ է Հայաստանին տրամադրելու անոր պահանջներուն համապատասխան զինատեսակներ: «Նախօրէին դուք արդէն առաջին խմբագանակը ստացաք զինամթերքի եւ շուտով՝ Պասթիոն զրահամեքնաններու խմբագանակը եւս Հայաստանի մէջ պիտի ըլլայ: Ես շատ չխորանամ, թէ ինչ սարքաւորումներ պիտի գան, բայց բոլորը պաշտպանութեան նշանակութեան սարքաւորումներ են, որովհետեւ այս տարածաշրջանին մէջ առաջնահերթ է բնկաչութեան եւ սահմաններու պաշտպանութիւնը»., ըստ Սեպասթիան Լըքորնիուն:

Ֆրանսայի պաշտպանութեան
նախարարը աւելցուց, որ ուեէ
մէկը չի կրնար քննադատել Հա-
յաստանի բանակը իր պաշտպա-
նութեան ունկութիւնները բարձ-
րացնելու եւ ուժեղացնելու համար.
«Հակաօդային պաշտպանութեան
մասին ըսեմ, որ եթէ Հայաստանը
կարիք ունենաց, ապա կարճ, միջին
եւ այլ հեռաւորութեամբ հրթիւ-
ները եւս պիտի ըստան ձեր տրա-

ՍԵՊԱՍԹԻԱՆ ԼՐՈՐԵՆԻՈՒ ԵՒ ՍՈՒՐԵԿ Պապիկեան միատեղ կայացած մանլոյ ասուլիսի ընթացքին

մաղրութեան տակ»:

Հայաստանի պաշտպանութեան
նախարար Սուրէն Պապիկեանի հետ
համատեղ ասուլիսին ընթացքին,
Ֆրանսացի պաշտպանութեան նա-
խարարը պատասխանելով լրագ-
րողներու հարցումներուն՝ ըստ,
որ ֆրանսացի նախագահի որո-
շումներն մէկն է աջակցիլ Հայաս-
տանի Պաշտպանութեան նախարա-
րութեան; «Աս պահուն առաջնա-

Հերթութիւնը սպառագինութիւն
ձեռք բերելն է եւ վերապատրաս-
տումը այդ ամէնը կիրառելու հա-
մար», ըստ ան եւ յատելեց, թէ
անոր համար շարք մը փաստա-
թուոթե՛ն սպառագուն էան:

«ԶԵՆՔ ԿՐԱՆԱՐ Ի ՀԱՐԿԻ ԽՈՍԻԼ
ԱԱՀԱՆԱՆՆԵՐՈՒ ՊՎԱՇՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Gun-n to 5

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ԾՔԵԴ ՀԱՆԴիՍՈՒԹԵԱՄԲ ՀոյԼ Մը ԸՆԿԵՐՆԵՐ Պարգեւատրուեցան «Փարամազ» Ծքանշանով

Պարզեւատրուած ընկերները ՍԴՀԿ Կեդրոնական Վրչութեան անրամնեռուն իետ

Անցնող շաբաթավերջին՝ 24
Փետրուար 2024, Փաստաթիվնայի
ՀՀԲՄԴ սրահէն ներս տեղի ունեցած
մեծարանքի շքեղ ճաշկերպութ-հան-
դիսութեան մը ընթացքին ՍԴ
Հնչակեան Կուսակցութեան խումբ
մը անդամներ պարզեւատրուեցան

«Φωριμάδη» αναπτυξάν շքանչանով:
Ներկայ էին միջոցառման հո-
վանաւոր՝ ՄԻԴԿ.ի կեդրոնական
Վարչութեան ատենապետ՝ Տէր եւ

ինչպէս նաեւ կեդրոնական
վարչութեան այլ անդամներ, ՍԴՀԿ
Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ
Մամինի ատենապետ՝ Տէր եւ
Տիկին Վազգէն Խոտանեան, ենթա-
կառուցներու ղեկավարներ եւ մեծ
թիւով կուսակցականներ ու

Կամակիրներ:

«France 24»-ին տուած հարցագրուցին մէջ Նիկոլ Փաշինեան կրկին քննադատած է Ռուսաստանի առաջնորդած ռազմական դաշինքը՝ պայմանագրացին պարտաւորութիւնները չկատարելու համար։

«ՀԱՊԿ-Ը, մեր գնահատմամբ,
չի կատարել անվտանգային ոլոր-
տի պարտաւորությանները Հա-
յաստանի նկատմամբ, մասնաւո-
րապէս 2021, 2022 թուականներին,
եւ դա չէր կարող մեզ համար
անզնել առանց հետեւանքների; Այդ

ԼՈՒՐԵՐ

Արենքը Միշտ Երեւանի Կողմին Պիտի Ըլլայ՝ Ստորագրելու Խաղաղութեան Պայմանագիր. Յունաստանի Վարչապետ

Յունաստանի վարչապետ Քիրիաքոս Միցորաքիս եւ Նիկոլ Փաշինեան՝ Արենքի մէջ կայացած մամլոյ ասուլիսի ընթացքին

«Մենք յատակ դէմ ենք ուժի սպառնալիքի, կամ ուժի բռնի կիրառմանը», վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ համատեղ ասուլիս ժամանակ յայտարարեց վարչապետ Քիրիաքոս Միցորաքիսը՝ շեշտելով, որ Աթէնքը վտահ է, որ տարածայնութիւնները պէտք է լուծուին խաղաղ ճանապարհով:

«Յունաստանը դիւանագիտական տեսանկիւնն միշտ ձեր կողքին պիտի ըլլայ՝ ձեւաւորելու եւ ստորագրելու խաղաղութեան պայմանագիր Ատրպէճանի հետ, որովհետեւ, միայն կայուն խաղաղութեան պայմանագիրը կրնայ բանալ ճանապարհը չարաւային կովկասին մէջ աւելի լաւ ապագայի», ըստ

«Յունաստանի մասնակցութիւնը այսող շատ գնահատելի է եւ կարեւոր», ըստ Փաշինեան:

Անդրադառնալով Հայաստանի եւ Ատրպէճանի արտաքին գործերու նախարարներու Պերլիսի մէջ Փետրուար 28-29-ին նախատեսուած հանդիպման՝ Փաշինեան յոյս յայտնեց, որ այդ հանդիպման ընթացքին համարոր պիտի ըլլայ յառաջընթաց արձանագրել:

«Անիմն Մեղադրանքներ». Պաքուն քննադատած է Փաշինեանը

Ատրպէճանի արտաքին գերատեսչութիւնը քննադատած է Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը, պնդելով որ «France 24» հեռուստաալիքին տուած հարցազրոյցին մէջ Հայաստանի դեկավարը անհիմն մեղադրանքներ հնչեցուցած է Ատրպէճանի հասցէին:

Անոնք, ըստ Պաքուի, միտունաւոր լարուածութիւն կը ստեղծեն տարածաշրջանին մէջ եւ նպատակ ունին հերթական անգամ խաթարել խաղաղ գործընթացը:

«Գերմանիոյ վարչապետին նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցած՝ դեկավարներու վերջին հանդիպութիւնները եւ զանոնք հնչեցնելու վայրը ֆրանսան ընտրելը Հայաստանի կողմէ Գերմանիոյ ջանքերուն նկատմամբ անյարգալից վերաբերմունք է: Այն կը վկայէ խաղաղ գործընթացի վրայ ֆրանսայի շարունակուող բացասական ազդեցութեան մասին», յատարարած է Ատրպէճանի արտաքին քաղաքական գերատեսչութիւնը:

Ըստ Ատրպէճանի արտաքին գերատեսչութեան՝ յայտարարութիւնները այն մասին, որ Ատրպէճանը կը պատրաստուի յարձակելու Հայաստանի վրայ եւ չի պահպաներ միջազգային հրաժարիւր», ըստ Ալիեւ:

Կայ փաստերու ակնյայտ խեղաթիւրում են եւ նպատակ ունին մոլորեցնել միջազգային հանրութիւնը:

«Վերջին շրջանին զանգուածային ռազմականացում իրականացնող եւ հինգ ամսուան կայունութիւնը տարածաշրջանին մէջ խաթարող Հայաստանի կողմէ հնչող յայտարարութիւնները, թէ Ատրպէճանը պատրաստուի պատերազմի, բացարձակապէս անհիմն են», յայտարարած է Ատրպէճանի Արտաքին գործերու նախարարութիւնը:

Ալիեւ Կրկին Զառանցած է Եւ Սպանացած՝ Հայաստանին

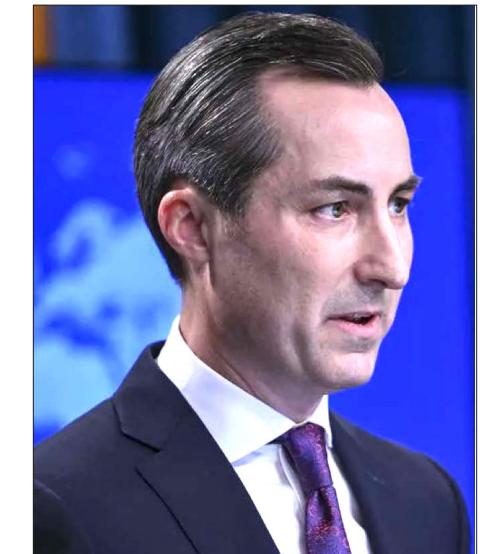
«Հայաստանն ու անոր հովանաւորները կը կարծէին, որ իրենց ոչ ոք կը պատժէ: Անոնք սխալած են, կը սխալին նաեւ այսօր»: Այս մասին Փետրուար 26-ին յայտարարած է Ատրպէճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ Խոճալուի շրջանի հասարակութեան ներկայացուցիչներու հետ հանդիպման ընթացքին:

«Հայաստանը, որ կը փորձէ նոր տէր գտնել կը նետուի ինչ-որ մէկու մը գիրկը, պէտք է իմանալ, որ իր միակ ճանապարհը Ատրպէճանի բոլոր պայմանները ընդունիլն է ու Ատրպէճանի նկատմամբ տարածքային պահանջներէն հրաժարիւր», ըստ Ալիեւ:

Հայաստանի Եւ Ատրպէճանի Միջեւ Խաղաղութեան Հասնելու Համար Մնացած է Քանի Մը Խնդիր.

Երեւանի եւ Պաքուի միջեւ խաղաղութիւնը մօտ է: Այս մասին ըստ ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութեան մամուլի ծառայութեան մէկավար Մեթիու Միլլը հերթական ճեպազրոյցի ընթացքին:

Հարցումին՝ նախորդ շաբաթ Միլինի մէջ ԱՄՆ պետական քարտուղարը հանդիպած է Հայաստանի եւ Ատրպէճանի դեկավարներուն հետ. ան գեռ կը հաւատա՞ց է, որ խաղաղութիւն հնարաւոր է ձեռք բերել, Միլլը պատասխանած է: «Ան գեռ կը հաւատաց, որ խաղաղութիւն հնարաւոր է ձեռք բերել, եւ ան այդ անմիջականորէն քննարկած է այդ երկու երկիրներուն հետ եւ անոնց կոչ ըրած է աշխատելու միասին. յաղթահարելու համար այն, ինչ որ վերջնարդիւնքի համար կը ներկայացնէ միայն քանի մը մնացած խնդիր: Եւ մենք պիտի շարունակենք իրախուսել յահաղութեան համաձայնագրի համեմ համար: Ես գիտեմ, որ երկու երկիրներուն առաջնորդները երկողմ հանդիպում ունեցած է:

ԱԱ Պետական
Քարտուղարութեան մամուլի
ծառայութեան դեկավար
Մեթիու Միլլը

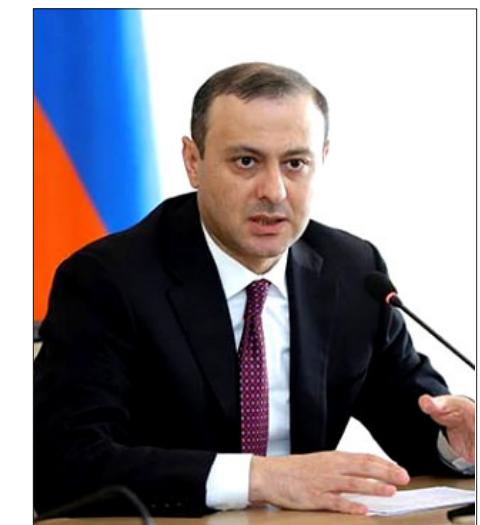
Են Միլինի մէջ, եւ այդ պատճառով մենք պիտի շարունակենք առաջարկել Միլլը անդամներու օգնութիւնն ու աջակցութիւնը համաձայնութեան հասնելու համար»:

Հայաստանը կը Բազմազանեցնէ Իր Անվտանգութիւնը Եւ Արտաքին Քաղաքականութիւնը. Աև Քարտուղար

Հայաստանը տատանումներ չի կատարել, Հայաստանը կը բազմազանեցնէ իր անվտանգութիւնը եւ արտաքին քաղաքականութիւնը. այդ ամբողջովին բաց կը կատարենք:

Այս մասին լրագրողներու հետ ճեպազրոյցի ժամանակ ըստ Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորիեանը, անդրադառնալով Ռուսիոյ արտաքին գործերի հարցին շուրջ այս ամբողջովին բաց կը կատարենք:

«Հայաստանի բազմազանուցումը ներառում է ոչ միայն Արեւմուտքը, այլև Հնդկաստանը եւ մի շարք այլ երկրներ: Եւ Հայաստանը, տեսնելով, որ մինչեւ 2020-2021 թուականը, այն անվտանգային համակարգը, որի մասնակի ժամանակարգութիւնները, թէ Արմէն Գրիգորիեանը անվտանգութիւններ է փնտում, եւ շարունակելու ենք այս ուղղութեամբ աշխատանքները: Այստեղ ես որեւէ խնդիր չենք տեսնում: Մենք հաստատակամ ենք մէր քաղաքականութեան ուղղութեամբ եւ մենք իրագործելու ենք մէր բոլոր նպատակներն այս ուղղութեամբ», ըստ Ալիեւ:

Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորիեան

գործողութիւններուն հետեւանքով լՂ բնակիչներու բռնի տեղահանումը «Հակասաբեկչական գործողութիւնն է», ապա Արմէն Գրիգորիեանը նշած է. «Չեմ կարող մեկնաբանել նրա խօսքերը, բայց եթէ խաղաղապահների երկրի ներկայացուցիչը, խաղաղապահներ, որոնք պէտք է պաշտպանենք Արմէն Գրիգորիեանը հայերին՝ մնալու Արցախում, նման ձեւակերպումներ է տալիս, պէտք է թողնել հանրութեան գնահատականին: Կարծում եմ հայ հանրութիւնն ըստ ապահովութիւնն այդպիսի յայտարարութիւնները»:

Հայաստանը Յառաջընթաց Արձանագրած է Global Innovation Index-2023 Աղիւսակին Վրայ

Global Innovation Index-2023 վարկանիշային աղիւսակին մէջ Հայաստանը զբաղեցուցած է 72-րդ հորիզոնականը: Հայաստանը դիտարկուած է Հիւսիսային Արգիրիկէ եւ Արեւմտեան Ասիա բաժնին մէջ, կը նշուի, որ «Երկիրը տեսանելի յառաջընթաց արձանագրած է» վերջին տարուած է:

Տարածաշրջանային բարեկարգական կը գլխաւորէ Զուգերիան: Անոր կը յաջորդենքները, ԱՄՆ-ը, Միլլը թագավորութիւնը եւ Սիսկապուրը:

«Աւրորա»-ի Այս Տարուան Յիմնական Միջոցառումները Տեղի Պիտի Ունենան Լու Աճելըսի Մէջ

«Աւրորա» մարդասիրական նախաձեռնութիւնը յատուկ միջոցառումներու շարք պիտի կայացնէ 2024թ. Մայիս 8-10-ին, Լոս Անջելեսի մէջ: Միջոցառումները, ըստ որում՝ 2024թ. «Աւրորա» մրցանակի շնորհման արարողութիւնը եւ Մարդու իրաւունքներու եւ մարդասիրութեան համաժողովը, տեղի պիտի ունենան Գալիֆորնիոյ համալսարանի «Խոսառում» մարդու իրաւունքներու հիմնարկին հետ համագործակցութեամբ:

«Մեզ համար պատիւ է միաւորել ջանքերը «Խոստում» հիմնարկի հետ, որպէսզի աջակցենք ականատոր մարդասէրներին եւ մարդու իրաւունքների պաշտպաններին, որոնք վտանգում են սեփական անձը՝ այլոց օգնելու համար», ըստ դոկտոր Նուպար Աֆէենը: «Անցած ութ տարիների ընթացքում «Աւրորա»-ն ստեղծել է համախոհների համաշխարհային ցանց, որոնք նույիրուած են այս կարեւոր գործին, եւ մենք ուրախութեամբ սպասում ենք նրանց լու Անձելըսի միջոցառումներին, ինչն աւելի կը բարձրացնի համայնքային աքթիւմների ձայնն ամէնուրեք եւ աշխարհին ցոյց կու տայ իւրաքանչիւր անհատի ուժը դրական փոփոխութեան համեյու գործում»:

«Աւրորա» համաշխարհին մարդասիրական մրցանակի դափնեկիրին անոնը պիտի յայտարարուի «Աւրորա» մրցանակի չնորհան արարողութեան ժամանակ: Դափնեկիր պիտի դառնայ «Աւրորա»-ի հերոսներին մէկ կը. անոնց անունները յայտնի դարձած էին 2023թ. Սեպտեմբերին: Մրցանակը կը տրուի դափնեկիրին՝ հնարաւորութիւն տալով անոր շարունակելու մարդասիրութեան շղթան եւ աջակցելու մարդասէկր-

«2024թ. «Աւրորա» մրցանակի միջազգային մրցանակը ներուն եւ կազմակերպութիւններուն, որոնք երկրորդ հնարաւորութիւն կու տան հիւրերին եւ մասնակիցներին իրենց շլուան և աշակերտութիւններուն կազմակերպութիւններուն, որոնք երկրորդ հնարաւորութիւն կու տան կարիքի մէջ գտնուուղ մարդոց:

Հայաստանը Երկրորդն է Արեւելեան
Գործընկերութեան Երկիրներու Դատական
Իշխանութեան Անկախութեան Աղիւսակով

Հայաստանը շատ
չնչին՝ ընդամենը 0,01 միաւորով
զիջած է ամենաբարձր վարկանիշ
ունեցող Մոլտովյալին, որուն դա-
տական իշխանութեան անկախու-
թեան ցուցակը գնահատուած է
0,90: Այս մասին կը տեղեկացնէ ՀՀ
դատական բաժանմունքի ֆէյսպու-
թի էջը:

«Այս ծիրին մէջ շատ դրական
է զնահատում այն, որ Հայստանը
դատական համակարգի անկախու-
թեան առումով առաջատար է հա-

**Հայաստանի Ու Իրաքի Նախագահները
Քննարկած Են Պաշտպանութեան Ոլորտին
Մէջ Համագործակցութիւնը**

Հայաստանի եի Իրարի Աախազահները կը զրուցեն լրագրողներու հետ

Հայաստանի նախագահ Վահագն Խաչատրյանը ու իրաքինախագահ Ապուլ Լաթիիք Ռաշիդ Քանարկած էն պաշտպանութեան եւ անվտանգութեան ողորմին մէջ համագործակցութեան հեռանկարները:

Պաղտատի մէջ իրաքի նախա-
գահին հետ հանդիպումէն յետոյ
լրատուամիջոցներուն համար յայ-
տարարութիւններու ժամանակ այս
մասին ըստ ՀՀ նախագահ Վահագն
Խաչատրւեանը:

«Անդրադարձ ենք կատարել
պաշտպանութեան եւ անվտանգու-
թեան ոլորտներում հայ-իրաքեան
համագործակցութեան խորացման
հեռանկարներին», նշեց Հայաստա-
նի նախագահը:

Հայաստանի նախագահ Վահագն Խաչատրուեանը պաշտօնական այցով իրաք կը գտնուի: ՀՀ նախագահը համոզիպում պիտի

ունենայ նաեւ իրաքի վարչապետ
Մոհամմատ Շիա-ալ Սուտանիի
հետ;

ՀՀ Նախագահը այցի ընթացքին դասախոսութեամբ հանդէս պիտի գայ Պաղտատի համալսարանին մէջ: Ան պիտի այցելէ նաեւ էրպիլ, ուր հանդիպումներ պիտի ունենայ իրաքեան Քիւրտիստանի շրջանի պատուառը նախագահ Մասուտ Պարզանիի եւ իրաքեան Քիւրտիստանի շրջանի նախագահ Նետիվան Պարզանիի հետ:

Ֆրանսայի Պաշտպանութեան Նախարար

Ծարունակուած էջ 1-էն

ղական նիւթերուու: Ամէնս անգամ գործնական կարիքներէն պիտի շարժինք, որ պիտի արտայացնուի մեր հայ գործընկերներուն կողմէ: Մենք պէտք է այդ համապատասխան առաջարկները ընենք ըստ այդ համապատասխան կարիքներու, ըլլայ այդ սպառագինութիւն, թէ վերապատրաստում պաշտպանական նպատակներով», ըստ նախարարը եւ ընդգծեց, որ ընկերային ցանցերուն մէջ երբեմն ֆրանսայի դիրքորոշումը կ'աղաւաղուի:

Լըքորնիուն նաեւ տեղեկացուց, որ Պապիկեանի հետ խօսած են, մասնաւորապէս, «Միսթրալ» հրթիւներու մասին:

Նոյն ասուլիսի ընթացքին ՀՀ պաշտպանութեան նախարար Սուրբէն Պապիկէանին իրեն ուղղուած հարցումի մը պատասխանելով ըստ-, «Գաղտնիք չէ, որ 2022թ. սեպտեմբերեան դէպքերից յետոյ Հյաստանը իր գինուած ուժերը եւ ոպգմատեխնիկական համագործակցութիւնը բազմազանեցնելու խնդիր գրեց իր առաջ, եւ առաջին անգամ է, որ դրա մասին մենք

սկսեցինք բարձրաձայնել: Հեռաւ-
ւոր Արեւելքում մեզ առաջինը
արձագանգեց Հնդկաստանը, Եւրո-
պայի մեր գործընկերներից մեզ
առաջինը արձագանգեց մեր բարե-
կամ Ֆրանսան: Ֆրանսացի արձա-
գանգը եւ մեր մօտ 1,5 տարուայ
համագործակցութիւնը, այո՛, Հա-
յաստանի համար ունի շատ կարե-
ւոր նշանակութիւն: Եւ մեր գոր-
ծընկերությունը նաև առաջիկայ
տարիների համար մեզ հնարաւո-
րութիւն է տալու երկարաժամկետ
ծովառաս ոռու ծեռականարնեւ»:

Ծրագրաւորում իրականացնել»:
Լըքորնիուի Երեւան այցելու-
թեան նախօրեակին Փարիզ լոյս
տեսնող «Le Figaro» թէրթը գրած
էր որ, Ֆրանսան Փետրուար 22-ին
Հայաստան կ'առաքէ պաշտպանա-
կան սպառագինութեան խմբաքա-
նակ, որ կը ներառէ Thaloris ընկե-
րութեան Ground Master (GM 200)
երեք ռատար, որոնք հնարաւորու-
թիւն պիտի տան 250 քիլոմետր
հեռաւորութեան վրայ յայտնաբե-
րել հակառակորդի ինքնաթիւնե-
րը, ինչպէս նաեւ գիշերային տեսո-
ղութեան սարքեր, հեռադիտակ-
նեռ:

Կը նշուի նաեւ, որ պաշտպա-
նութեան ոլորտին մէջ համագոր-
ծակցութեան վերաբերեալ կողմե-
րուն միջեւ ստորագրուած համա-
ձայնագրով կը նախատեսուի, որ
ֆրանսացի բանակը այս տարի լեռ-
նացին մարտական պատրաստու-
թեան երեք դասընթացք պիտի
կազմակերպէ հայերուն համար:

Տեղի Ունեցաւ Միաաք Եւ Մելինէ Մանուշեաններու Աճիւնները Ֆրանսայի Մեծագոյն Գործիչներու Պանթեոնին Մէջ Ամփոփելու Արարողութիւնը

Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը եւ տիկին Աննա Յակոբեանը Ֆրանսայի նախագահ էմանուէլ Մաքրոնի եւ տիկնոջ՝ Պրինիթ Մաքրոնի հետ ներկայ դատնուած են Դիմագրութեան շարժման հայազգի հերոս Միաաք Մանուշեանի եւ տիկնոջ՝ Մելինէ Մանուշեանի ածիւնները Ֆրանսայի մեծագոյն գործիչներու պանթէոնին մէջ ամ-

որ Միաաք Մանուշեանը ազատ էր, երբ կը քայէր փողոցին եւ կ'անցնէր այս պանթէոնին կողքով: «Ան կը պատկերացնէր, թէ ինչպիսին պիտի ըլլար իր սիրելի Հայաստանը: Մանուշեան ինքինք կ'անուանէր «ցասումով լի վագր», երբ ձերբակալեցին, բայց Մելինէն իր հետ էր բոլոր ողիսականներուն մէջ եւ կ'ապրեցնէր զինք: Վերջնական, մշտական ընտրութիւնը ազ-

փոփելու արարողութեան:
Միջոցառման ներկայ եղած են նաեւ Ֆրանսայի վարչապետ Կապրիէլ Աթալը, Ֆրանսայի նախկին նախագահ Ֆրանսուա Օլանտը, Հայաստանի եւ ֆրանսայի կառավարութիւններու, օրէնսդիր մարմիններու անդամ-

տութիւնն էր: Ընտրեց ընդյատակեաց կեանքը, որ ֆրանսացին ոչինչ կորսնցնէ իր ազատութենէն՝ մշտապէս ըլլալով ազատութեան արբեցած զինուորը», նշած է Մաքրոնը՝ աւելցնելով, որ այսօր կայ ֆրանսա, որ երախտապարտ է իրենց:

ներ, հասարակական, քաղաքական գործիչներ:
Արարողութեան ընթացքին ելոյթով հանդէս եկած է էմանուէլ Մաքրոնը: Իր խօսքին մէջ ֆրանսայի նախագահը նշած է,

«Միաաք եւ 23 այլք, եւ բոլոր այլք, որ կը յարէին այս ազատութեան, ի վերջոյ պատուի արժանացան, սէր եւ ազատութիւն՝ ի յաւերժութիւն», ըսած է ֆրանս

Merci Macron, Merci France

ՄԵԹՐ ՊԱՐԳԵՒ ՂԱԻՒԹԵԱՆ

Ֆրանսայի կողմէ Միաաք Մանուշեանի պանթէոնականացումը սպանչելի եւ հոյակապ արարողութիւն մըն էր, որ պանծացուց անոր ցիշատակը եւ իրեն հետ մեծարեց հայ ժողովուրդը: Ֆրանսական France 2 հեռատեսիլէն եւ քանի մը այլ հեռատեսիլի կայաններէ ցոյց տրուած երեք ժամուան զգլիխ արարողութիւնը արտացոլացուց ամէն ինչ, որ հայու սրտին կը խօսի որպէս ազգային պատմութիւն եւ ազգային արժէք - ցեղասպանութիւն, ծնողազրկութիւն ու որբութիւն, թափառական հայու մուայլ ճակատագիր, Ազնաւուրի ու Կոմիտասի երաժշտութիւն, եւ հայկական տուտուկի խորասոյզ նուագ:

Կատարեալ կազմակերպութեամբ եւ նախագահ էմանուէլ Մաքրոնի ազնիւ որոշումով իրականացած պանթէոնականացումին ներկայ գտնուեցան, մէծ թիւով հայերու կողքին, երկրին վարչապետն ու ընդդիմադիր ազգայնական ուժերու ներկայացուցիչ Մաքրին Լը Փենը: Հոն էին ֆրանսացի ժողովուրդին ներկայացուցիչները՝ աջով ու ձախով եւ կեղրոնով, մեծարելու համար համայնավար հայը, որ կեանքը զոհած էր ֆրանսայի ազատագրութեան համար: Հոն էր նաեւ Հայաստանի վարչապետը՝ Մաքրոնի հրաւերով ժամանած եւ իր կողքին կայնած, որպէս ներկայացուցիչ հայ ժողովուրդին, որբութենէ դէպի հերոսութիւն քալած Միաաք Մանուշեանով մեծարուելու եւ անով հպատանալու պատուին արժանանալու համար:

MERCI MACRON, MERCI FRANCE.

Շարլ Ազնաւուրի յուղարկաւորութեան առթիւ ցուցաբերուած ասպետական մեծարանքը, որ արուած էր նախագահ Մաքրոնի կողմէ քանի մը տարի առաջ, եւ ներկայիս ալ Միաաք Մանուշեանի պանթէոնականացումը անոր կողմէ, ամէն հայու սրտի տաքուկ մէկ անկիւնին մէջ կը դնէ զան: Անոր հայանպատ դիրքորոշումը 44-օրեաց պատերազմէն ետք, Հայաստանի եւ հայուն ամէնուրեք կուտայ իրաւունք կոչելու զայն սրտամօտ եւ սրտակից բարեկամ:

Ու երբ կը դիտես օտարին կողմէ տրուած այս աստիճանի մեծարանք հայու մը նկատմամբ, անոր՝ որ տողորուած էր ազատագրական պայքարի տենչով եւ լեցուն էր համամարդկային գաղափարներով որպէս համայնավար, չես կրնար մտքովդ չըլշել ան, որ Միաաք Մանուշեանի պէս կանգնած իր տասնինը ընկերներու կողքին՝ կախաղան բարձրացաւ նոյն տենչով ու գաղափարով տողորուած եւ

Հայաստանը ազատագրուած տեսնելու երազով: Չես կրնար ֆրանսայի ըրածը մեծարելով չակնկալել, որ քու հայրենիքը ալ մեծարէ իր ազգային հերոսը՝ Մեծն Փարամազը, առանց նկատի առնելու անոր զաղափարական հաւատաձքը, ինչպէս ծայրակողմեան Մարին Լը Փեն նկատի չառաւ Մանուշեանին համայնավար ըլլալը՝ ներկայ գտնուելով անոր մեծարանքի հանդիսութեան:

Միաաք Մանուշեանի պանթէոնականացման առթիւ էմանուէլ Մաքրոնի կողքին կանգնած նիկոլ Փաշինեանը դապէտք է առնէ անկէ՝ պանծացնելու լիշտակալը Մեծն Փարամազի, որ Միաաք Մանուշեանի նման կը հաւատար ընկերվարական գաղափարին եւ անոր պէս զոհուեցաւ իր երկրին ու ժողովուրդին ազատագրութեան համար:

Մանուշեանի գնդակահարումը տեղի ունեցած էր 21 փետրուար 1944-ին: Ֆրանսան ութսուն տարի ետք, աջ ու ձախի վարչակարգեր ունենալի ետք, ունեցաւ իմանուէլ Մաքրոնի պէս նախագահ մը, որ նկատի չառաւ Միաաք Մանուշեանի համայնավար ըլլալը եւ անոր մէջ տեսնելով ազգային հերոսը՝ զայն պանթէոնականացուց ֆրանսացի մեծ մարդոց կողքին: Պանթէոնի մուտքի ճակատին վրայ գրուած է «ՀԱՅ-ԲՐԵՆԻՔԼ ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ Է ՄԵԾ ՄԱՐԴՈՅ» (AUX GRANDS HOMMES LA PATRIE RECONNAISSANTE): Եռաբլուրի վրայ ալ մէնք կը ճանչնանք մեր հերոսները: Հայրենիքը զայն պանթէոնականացուց ֆրանսացի մեծ մարդոց կողքին: Պանթէոնի մուտքի ճակատին վրայ գրուած է «ՀԱՅ-ԲՐԵՆԻՔԼ ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ Է ՄԵԾ ՄԱՐԴՈՅ» (AUX GRANDS HOMMES LA PATRIE RECONNAISSANTE): Եռաբլուրի վրայ ալ մէնք կը ճանչնանք մեր հերոսները: Հայրենիքը զայն պանթէոնականացուց ֆրանսացի մեծ մարդոց կողքիկ:

Ժամանակն է, որ Փաշինեանն ալ, Մաքրոնի օրինակին հետեւելով, հարիւր տասը տարի ետք՝ 2025-ին, զանց առած զաղափարական պատկանելիութիւնը Մեծն Փարամազի՝ ունենայ աջակողմեան Մաքրոնի քաջութիւնը համայնավար Միաաք Մանուշեանի աջակողմեանացումը անոր կողմէ, ամէն հայու սրտի տաքուկ մէկ անկիւնին մէջ կը դնէ զան: Անոր հայանպատ դիրքորոշումը 44-օրեաց պատերազմէն ետք, Հայաստանի եւ հայուն ամէնուրեք կուտայ իրաւունք կոչելու զայն սրտամօտ եւ սրտակից բարեկամ:

Կերաղառնալով Միաաք Մանուշեանի պանթէոնականացման արարողութեան անթերի, կատարեալ եւ բարձրորակ բնոյթին, որ վայէլ է աշխարհին ճաշակ ու մշակոյթ տուած ֆրանսացի, ամէն հայու սրտէն բխած չնորհակալութիւն մեր սիրելի Մաքրոնին ու ֆրանսացին, ըստ, թէ մենք ալ երախտապարտ ենք իրենց մեր հերոս զաւակը մեծարելնուն առթիւ ցուցաբերած վեհանձնութեան համար: ՄԵԾ ՄԱՐԴՈՅ, ՄԵԾ ՄԱՐԴՈՅ

Ֆրանսա-Հայաստան Յարաբերութիւնները

Հարունակուած էջ 1-էն

ունենայ, ապա կարճ, միջին եւ այլ հեռաւորութեամբ իրթիւնները եւս պիտի ըլլան ձեր տրամադրութեան տակ», ու աւելցուց «Սենք Ֆրանսան ենք, եւ թոյլ չենք տար մեզ վախցնեն», անդրադառնալով ուսական եւ ատրավեյժանական տեղեկատուական յարձակումներուն, որոնց թիրախս կը դաշնայ Փարիզ այդ երկու երկիրներուն կողմէ:

Ֆրանսացի նախարարը Երեւան եկաւ ոչ միայն գօրակցական արտայայտութիւններ ունենալու ու խոստումներ տալու, այլ եւ իր հետ բերաւ կարգ մը գինատեսակներ, որոնց շարքին գիշերային տեսողութեան ակնոցներ, որոնք խիստ կարեւոր են ռազմադաշտի վրայ:

Այս բոլորը ջղագրգիր դարձուցած են ռուսական եւ Հայաստանի փութիւննեան շրջանակները, որոնք արշաւ սկսած են ֆրանսական գէնքերու որակին դէմ, փորձելով համոզել հանրային կարծիք, որ նախընտրելի է ռուսական գէնքին ապահնիլը, քան ֆրանսականին: Այդ տեսակէտը առաջ մղողներ կը սխալին երկու մակարդակներու վրայ: Առաջինը այն է որ, 44-րդեայ պատերազմն յետոյ Մոսկուան մերժեց Հայաստանին մատակարարել խոստացուած գինատեսակներ՝ մղելով Երեւանի փնտուելու գէնքի այլընտրան-

քային աղբիւրներ: Երկրորդը՝ միջազգային ռազմական փորձագէտներու կարծիքով Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն ետք, Ֆրանսան աշխարհի երկրորդ առաջատար երկիրն է արդիական գինատեսակներու արտադրութեան գծով: Դետեւարար, Հայաստանի համար աւելի նպաստար է անցում կատարելը՝ դէպի Ֆրանսականին եւ այլ երկիրներու գինատեսակներուն, քան սպասել, թէ երբ Ռուսաստան պիտի կատարէ իր դաշնակցային պարտաւորութիւնները, երբ Պաքուի բանապետը ամէն օր կը սպահնայ Հայաստանի դէմ նոր պատերազմով:

Ֆրանսայի հետ յարաբերութիւնները թեւակոյնելով նոր նշանող Հայաստանի առջեւ կը բացուին նոր հորիզոններ: Ռուսաստանի հետ կապերուն մէջ որոշ վկանգներ պարունակելով հանդերձ, այս նոր ռազմավարութիւնը կը մնայ աւելի յուսադրող ու նպատակայարմար: Վերջին տարիներու ռազմական ծախսումներէն ետք, Հայաստանի կառավարութիւնը այսօր կը շարժի միայն իր երկրի շահերէն մեկնած, որքան որ ալ այդ անհանգստութիւն պատճառէ մեր երեմնի դաշնակիցին:

Հայութիւնը ամենուրեք կ'ողջունէ Ֆրանսայի խիզախ կեցուածքը մեր Հայրենիքին նկատմամբ:

**Գ. ԽՈՏԱՍԵԱՆ
«ՄԱՍԻՄ»**

Փաշինեան կը Յայտարարէ

Հարունակուած էջ 1-էն

Հետեւանքն այն է, որ մենք այսօր գործնականում, ըստ էութեան, սառեցրել ենք մեր մասնակցութիւնը ՀԱՊԿ-ի կազմակերպութիւններում: Վաղը ի՞նչ կը լինի, վաղը կ'երեւալի», նշած է Փաշինեան:

Քրեմ լինէն արձագանգեցին, թէ Հայաստանը պաշտօնական ծանուցում չէ ուղարկած ՀԱՊԿ-ին՝ անդամակցութեան սառեցման վերաբերեալ: Ռուսաստանի նախագահի խօսնակ Տմիթրի Փեսքով նաեւ ընդգծած է՝ կը նախատեսեն Հայկական կողմի հետ շփումներուն մէջ յատակացնել ՀԱՊԿ-ին Հայաստանի անդամակցութեան հետ կապուած իրավիճակը:

«Հայկական կողմը այս առնչութեամբ որեւէ պաշտօնական գործողութիւններ չէ ձեռնարկած: Մենք կը պատրաստուինք կապ հաստատելու մեր գործընկերներուն հետ եւ պարզաբանելու այս յայտարարութիւններուն իմաստը», ըսած է Փեսքով:

44-օրեայ պատերազմէն յետոյ Հայաստանի վրայ ատրաքչանական յարձակումներու ընթացքին ՀԱՊԿ-ը հայկական կողմին ոչ միայն ուղամական օգնութիւն չտրամադրեց, այլև չդատապարտեց Պաքուի գործողութիւնները: Անկէ յետոյ Երեւանը, բացի ՀԱՊԿ նիստերը պոլիքութելէ, կառուցին մէջ գեսպան չի նշանակեր, հրաժարած է գլխաւոր քարտուղարի տեղակալի իր բաժինէն:

«2023 թուականի սեպտեմբերեան իրադարձութիւնների ժամանակ եւ Հոկտեմբերին Ռուսաստանի ամենաբարձրաստիճան ներկայացուցիչները ուղիղ կոչ էին անում Հայաստանի քաղաքացիներին՝ դուրս գալ փողոցներ եւ

Մեծարանքի Ծքեղ Հանդիսութեամբ

Հարունակուած էջ 1-էն

դիսավարներէն՝ Ծովիկ Քէօրողլեան, բարի գալուստի ջերմ խօսքերով ողջունեց սոյն լիշարժանութեան ձեռնարկի մասնակիցները եւ պարզեց հաւաքի նպատակը, որ է՝ գնահատել գաղափարանուէր վաստակաշատ ընկերներու օգտաշատ ծառայութիւններն ու ներդրումը ի նպաստ կուսակցութեան ազգանուէր առաջադրանքներու իրագործումին:

Այսուհետեւ Ծովիկ Քէօրողլեան մէկ առ մէկ կարդաց կենսագ-

շամբիկ Սարաֆեանի, արժանանալով ներկաներու բուռն ծափահարութեանց:

Այս առթիւ՝ ընկեր Համբիկ Սարաֆեան խօսք առնելով իր շնորհաւորութիւններն ու սրտագին բարեմաղթութիւնները փոխանցեց շքանշանակիր ընկերներուն: Անմիաժամանակ անդրադարձաւ իւրաքանչիւր պարզեւարեալին բարեմանութիւններուն ու բերած ներդրումի կուսակցութեան քաղաքանշիւր առաջադրանքներու իրագործումին:

րութիւնները այն ընկերներուն, որոնք պիտի արժանանացին կուսակցութեան գերազոյն պատուաշանին՝ «Փարամագ» պատուոյ բարձր շքանշանին: Անոնք էն՝ ընկերներ ձորձ Յակոբեան (Նեվատա), Վազգէն Գալթագմեան (Լուիզիանա), Գրիգոր Խոստանեան, Ժիրայր Կիրակոսեան, Յարութ Պոյամեան, Վահէ Աշապահեան եւ Վարդան Քէօրողլեան:

Վերոցիշեալ ընկերները բեմ բարձրանալով իրենց պաշտօնական շնորհաւորագիրն ու «Փարամագ» պատուոյ շքանշանը ստացան ձեռամբ՝ ՍԴՀԿ. Կեղրոնական Վարչութեան ատենապետ՝ ընկ. Տօքթ.

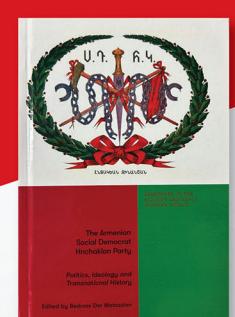
րանոր ձեռքբերումներ իրենց նուիրական առաքելութեան մէջ:

Հանդիսութեան պաշտօնական բաժինին յաջորդեց տօնական խրախճանք, որուն հանդիսավարութիւնը ատանձնած էր Ստեփան Ցովակիմեանը: Երեկոյի ընթացքին ազգային-հայրենասիրական երգերով ելոյթ ունեցան չնորհալի երգիչներ՝ Դավիթ Սամուէլեանն ու Յարութ Յակոբեանը:

Միջոցառումին աւարտին երգիչներու ընթացքին ազգային-հայրենասիրական երգերով ելոյթ ունեցան չնորհալի երգիչներ՝ Դավիթ Սամուէլեանն ու Յարութ Յակոբեանը:

Գ.Մ.

New Publication THE ARMENIAN SOCIAL DEMOCRAT HNCHAKIAN PARTY: POLITICS, IDEOLOGY AND TRANSNATIONAL HISTORY

Organized by
MASSIS Publishing

Presented By the Book Editor
PROF. BEDROSS DER MATOSSIAN

Professor of Modern Middle East History in the Department of History at the University of Nebraska-Lincoln

Moderated by
Manuk Avedikyan
USC Dornsife Institute of Armenian Studies

March | 14 | 2024

A E B U Center • 1060 North Allen Avenue • Pasadena CA 91104

Ի Տէր Ննջեց Արժ. Տ. Տաթեւ Ալ. Քիմյ. Թաթուլեանը

Ցաւով կը հաղորդենք, որ ի Տէր ննջեց Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան թեմի վաստակաւոր հոգեւորականներէն Տ. Տաթեւ Ալ. Քիմյ. Թաթուլեանը: Մահը վրայ է հասած 20 Փետրուարին, 2024-ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Այս տարի պիտի լրանար Տէր Տաթեւի հոգեւոր ծառայութեան լոբելինական 50-ամեակը, եւ տասնամեակներու արգասաքեր ծառայութեան ընթացքին Տէր Հայրը ուսանած է հոգեւոր ծառայութեան աստուածաբանական եւ ֆրէզնոյի պետական համալսարաններէն ներս: Տէր Հայրը վարած է Ռիտլիի եւ ապա Սան Տիկոյի Հայց. Եկեղեցւոյ Հոգեւոր հովիւի պաշտօնը:

Կից կենսագրականը կը վկայէ Տէր Հօր իրագործումներու մասին:

Արեւմտեան թեմի հոգեւորականները եւ հաւատացեալները մշտապէս կը յարգեն Տէր Տաթեւի՝ Աստուծոյ նուիրեալ ծառայի, սիրեցեալ ամուսնու, հօր, մեծօր, եղբօր եւ ընկերոջ միշտակը եւ կ'աղօթեն անոր հոգիին համար:

Ննջեցեալ Տէր Հօր Վերջին օծման արողութիւններու ժամանակացոյցը պիտի հրապարակենք շուտով: Եթիշտակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

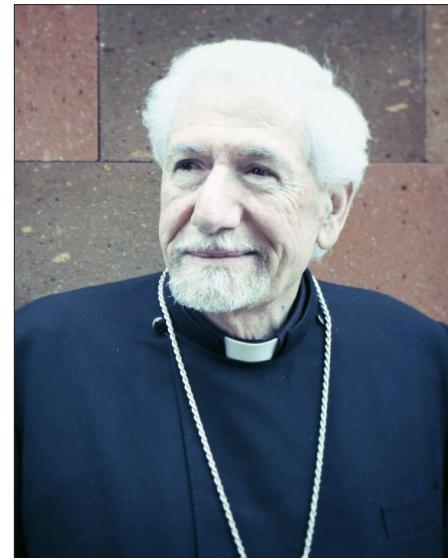
ՀԱԿԻՐԾ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԺ. Տ. ՏԱԹԵՒ ԱԼ. ՔԻՄՅ.

ԹԱԹՈՒԼԵԱՆԻ

Արժ. Տ. Տաթեւ Ալ. Քիմյ. Թաթուլեան, աւագանի անունով Միսաք Գալուստ Թաթուլեան, ծնած է Հոկտեմբեր 10-ին, 1939, Ռուսանիէ. Սուրբիա: Իր ծնողները՝ Յովսէփ եւ Ակիլինէ, երկուքն ալ չաճընցի եւ ուսուցիչներ էին: Երբ Միսաք մի քանի տարեկան երեխայ մըն էր, ընտանեօք փոխադրուեցան Պէյրութ, Լիբանան, ուր ան մեծացաւ եւ իր նախնական կրթութիւնը ստացաւ հայկական վարժարաններուն մէջ:

1964-ին Միսաք ժամանեց Միացեալ Նահանգներ եւ հաստատուեցաւ Փաստակինայի շրջանին մէջ: Երկու տարի ետք, Արեւմտեան թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Թորգոմ Արք. Մանուկեան զինք կիսասարկաւագ ձեռնադրեց: 1966-ին Միսաք փոխադրուեցաւ Շիքակո, ուր շարունակեց աշխատիլ որպէս լուսանկարիչ եւ շուտով բացաւ իր անձնական լուսանկարչատունը եւ հոն ապրեցաւ չորս տարի:

1968-ին Խլընոյզի Ս. Յակոբ Հայց. Եկեղեցւոյ մէջ ձեռնադրուեցաւ կիսասարկաւագ, ուր ծառայեց նաեւ որպէս Միական խորուհու անդամ՝ գործունեաց կեանք մը:

Ունենալով հայրենակցական եւ մշակութային կազմակերպութիւններէն ներս: 1968-ին ան հանդիպեցաւ Պէյրութէն եկած օրիորդ Արաքսի Գոփուշեանին եւ ամուսնացաւ անոր հետ: Անոնք բախտաւորուած են երեք զաւակներով՝ Ասպետ, Արփի եւ Լոռի: 1970-ին Միսաք եւ իր ընտանիքը փոխադրուեցաւ Գալիֆորնիոյ Փաստակինա քաղաքը:

1973-ին Արեւմտեան թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեանի կողմէ Միսաք Սարկաւագ զրկուեցաւ Երուսաղէմ, Ս. Յակոբեանց վանքի ժամանակաւորաց վարժարանի Ընծայարանի մէջ իր աստուածաբանական ուսուումը:

1974-ի Հոկտեմբերի 27-ին Ռիտլիի (Ֆրէզնոյի շրջան) ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Հայց. Եկեղեցւոյ մէջ քահանայ ձեռնադրուեցաւ Արեւմտեան թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեանի կողմէ եւ վերակոչուեցաւ Տէր Տաթեւ Քահանայ: Հովուական իր ծառայութեանց կողքին, Տէր Հայրը յաճախեց Ֆրէզնոյի Պետական համալսարանը եւ 1985-ին ստացաւ իր Պատարաց արուեստից տիտղոսը՝ պատմութեան մէջ:

Տէր Հայրը հովուական այս պաշտօնը վարեց մինչեւ Ցունիս, 1990: Ապա Առաջնորդ Սրբազն Հօր կողմէ Ցունիս 4-ին, 1990, Հոգեւոր հովիւընշանակուեցաւ Սան Տիէկոյի Ս. Յովհաննու Կարապետ Հայց. Եկեղեցւոյ, ուր ծառայեց ամենայն ձեռնհասութեամբ եւ պարտաճանաչութեամբ:

Արժ. Տ. Տաթեւ Ալ. Քիմյ. Թաթուլեան եղած է Թեմական խորութիւն անդամ եւ իրեն յանձնանուած պարտականութիւնները կատարած է լաւագոյն կերպով:

Դիւան Առաջնորդարանի

ՎԱՐՉՈՒ ՄՐԱՅ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵԶ
(200 ՇՈԳԻԻ ՇԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՇԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՇԵՌԱՋԱՅԱՆ (626) 797-7680

«The Flare of Hope» Բարեգործական Կազմակերպութեան Հանդիսութիւնը

"The Flare of Hope" բարեգործական կազմակերպութիւնը 18, 2024-ին ան հանդիպեցաւ Պէյրութէն եկած օրիորդ Արաքսի Գոփուշեանին եւ ամուսնացաւ անոր հետ: Անոնք բախտաւորուած են իր ընտանիքը գալիֆորնիոյ Փաստակինա քաղաքը:

Աւելի քան երեք հարիւր ներկաների մասնակցութեամբ՝ միջոցառումը կայացաւ երեկոյեան, ժամ 5:30-ին, Թահանգայում գտնուող THE GREAT CAESAR BANQUET HALL-ում:

Ներկայ էին բազմաթիւ բարձրաստիճան անհատներ եւ պետական պաշտօնեաներ:

Խօսք առին եւ շնորհագիր նուիրեցին գոնկրեսական Ատլը Շիֆֆի զրասենեակի ներկայացուցիչ՝ օրդ. Մերի Յովսէփեանը, ինչպէս նաեւ Լու Անձելոս մարզի վերահսկիչ՝ Գալիֆորնի Բարգերի վրասենեակիցից, օրդ. Նաթալի Վար-

դանեան:

Գալիֆորնիա նահանգի սենատոր Անթոնի Փորթանթինոն՝ գեղեցիկ եւ յուզիչ ոճով իր սէրն ու յարգանքը տածեց Հայ ժողովրդի ու Հայաստանի հանդիպ:

Կյենտէլ քաղաքապետարանի խորհուրդի անդամ՝ Արտաշէս Արտիքացին Քայացանեանն նոյնպէս շատ գեղեցիկ խօսքերով գովաբանեց: Միութեան աշխատանքները այսքան կարծ ժամանակուայ ընթացքում:

Երեկոն խանդավարեց Black Star DJ-ի Սեւոն եւ հիւրաբար ելոյթ ունեցաւ համայնքիս սիրուած երգիներից՝ ձողեկ Գրիգորիու:

Flare of Hope միութիւնը պատուեց յատուկ յուշագրու փաստաբան Արութին Յարութիւնեանը՝ որ միութիւն կազմաւորման առաջին օրից իսկ, օժանդակել էր տղամաշան աշխատանքով:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ «Փեթակ» Շաբաթօրեայ Դարոցը Տօնեց Վարդապետական Տօնը

17 Փետրուար, 2024 Շաբաթօր, Փաստեանա քաղաքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ «Փեթակ» շաբաթօրեայ դպրոցը, ծնողներու եւ հիւրերու ներկայացուց Աւարայրի ճակատամարտ այդ պատերազմի հետ լիշտուող պատճեն նորագույն կազմակերպութեամբ:

Դպրոցի տնօրին Նորայր Տատուրեանը ներկայացուց օրուան իմաստը, խորհուրդը, ապա յայտագրին ուրուագիծը:

2րդ եւ Աւագ կարգի աշակերտերը ուսուցչունենակ Ազնիւ Սէրայտարեանի եւ Մարալ Դաւիթի առաջնորդութեամբ բեմի վրայ արտասանեցին Վարդապետականին եւ իր զինուորներուն նուիրուած ուսանական լուսանկարչատունը եւ Հայոց վարչութեամբ:

Օր. Ազնիւ Սէրայտարեանը սահիներու ցուցադրութեամբ, պատկերաւոր ձեւով եւ փոքրիկներուն հասկալի պարզունակ լեզուով ներկայացուց Աւարայրի ճակատամարտ եւ այդ պատերազմի հետ լիշտուող պատճեն նէմքերը. Վարդապետական Ազնիւնեանը, Ղեւոնդ Երէց, Եղիշ Պատմիչը, պարսկական պատերազմիկ փիղերը եւ այլն:

Կարճամտեւ շարժանկար մը, որ նախատեսւած էր պարուական դէմքերը. Վարդապետական Ազնիւնեանը համար անդամակած, եղակի փոքրաւորութիւն էր, որ անոնք արեւմտահայերէն շարժանկար մը դիտեցին:

Ապա յոտնկայս ծափողիւններով, հանդիպետական գինուով հայտուկ հայտագրի գալիքը կազմակերպութեամբ:

massis Weekly

Volume 44, No. 8

Saturday, March 2, 2024

Azerbaijan Preparing New Attack on Armenia: PM Pashinyan Tells France 24

YEREVAN—Azerbaijan is preparing a new attack on Armenia. Prime Minister Nikol Pashinyan said in a Thursday interview with France 24.

“Analyzing ... statements made from official Baku, we come to the conclusion that yes, an attack on Armenia is very likely,” he told the TV channel.

Pashinyan complained that the Azerbaijani leadership is still reluctant to recognize Armenia’s border “without ambiguity” and continues to refer to much of Armenian territory as “Western Azerbaijan.”

He said Azerbaijan and Armenia had agreed in Prague and Brussels (with the support of EU) that the peace treaty between them is to be based on three major principles – Armenia and Azerbaijan recognize each other’s territorial integrity within 29.800 and 86.600 square kilometers respectively,

the delimitation and demarcation of their borders, are to be carried out on the basis of the Alma-Ata Declaration and all regional transport links are to be reopened.

He said Baku is not honoring understandings on the key parameters of an Armenian-Azerbaijani peace treaty reached by him and Aliyev during their meetings in 2022 and 2023 mediated by the European Union.

“Our problem is to reflect these principles in the peace treaty. If they are observed, we will achieve peace. But if we look into the latest statements coming from Baku, we can assume that it is actually preparing a new attack on Armenia,” Pashinyan aid.

As an example, Pashinyan referred to Azerbaijani statements about ‘Western Azerbaijan.’ He said by these statements Azerbaijan makes claims to a significant part of Armenia’s territory.

PM Mitsotakis to Pashinyan: Greece Will Stand by Armenia in Its Peace Efforts

ATHENS -- Greece will stand by Armenia in every diplomatic effort for a lasting peace treaty with Azerbaijan, Greek Prime Minister Kyriakos Mitsotakis said in a statement for the press alongside Armenian prime Minister Nikol Pashinyan.

He said the visit is an important step in consolidating the already excellent relations between the two countries, Greece and Armenia.

“These relationships go back centuries, but can become even more productive in the face of the common challenges we face. Especially now that Armenia, with the assistance of the European Union, is acquiring stable and transparent structures, which will allow attracting investments,” the Greek PM noted.

“We also do business in the defense sector, having concluded a special agreement since last December. We are also discussing with the Prime Minister how we can strengthen our trade relations,” he added.

“We also discussed the develop-

ments in our wider region, finding that here too our positions are common: both countries stand firmly against any threat of force or use of force,” Mitsotakis said.

“We are always on the side of International Law, we remain fully

Continued on page 3

France Ready to Supply Short to Long-Range Missiles to Armenia

YEREVAN — France will provide more weapons and other military assistance to Armenia to help the country defend its territory, French Defense Minister Sébastien Lecornu said during a first-ever visit to Yerevan on Friday.

“Threats hanging over Armenia force us to move forward faster,” he told Prime Minister Nikol Pashinyan. “It is very important for us to react and take necessary steps quickly.”

Speaking after talks with his Armenian counterpart Suren Papikyan held earlier in the day, Lecornu confirmed that Armenia took delivery the previous night of the first batch of

French night-vision devices commissioned by it last year. The Armenian military will also receive soon air-defense radar systems and more armored personnel carriers from French manufacturers, he said.

The French defense group Thales signed with the Armenian Defense Ministry a contract for the supply of three GM200 radars during Papikyan’s visit to Paris last October. Papikyan and Lecornu signed at the time a “letter of intent” on Armenia’s future acquisition of short-range surface-to-air missiles manufactured by another French

Continued on page 4

France Inducts Resistance Hero Missak Manouchian Into Panthéon ‘A grateful France welcomes you, Missak and Mélinée,’ – Macron

PARIS — French President Emmanuel Macron led a ceremony Wednesday honouring Missak Manouchian and his wife Mélinée in Paris on February 21. Manouchian a stateless poet of Armenian origin died fighting the Nazi occupation during World War II. His induction in the Panthéon mausoleum in Paris alongside other French national heroes is seen as a tribute to all the foreign fighters who joined the Resistance.

Prime Minister of Armenia Nikol

Pashinyan and his wife Anna Hakobyan, together with other Armenian government officials also attended the event as guests of honor.

At the solemn ceremony in the majestic Panthéon building, President Emmanuel Macron paid tribute to the memory of Missak Manouchian and his wife.

The names of 23 of Manouchian’s fellow Resistance fighters, most of whom were shot with him on February

Continued on page 3

Armenia Freezes Participation in CSTO

YEREVAN — Armenia has suspended its participation in the Russian-led Collective Security Treaty Organization (CSTO). Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan said this his interview with France 24 TV channel.

"In our view, the CSTO has not fulfilled — in 2021 and 2022 in particular — its security obligations to Armenia, and we could not have let that go without consequences," Pashinyan said. "As a consequence, we have, in effect, frozen our participation in the CSTO. We'll see what happens tomorrow."

The CSTO includes six states: Armenia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Russia and Tajikistan.

As for the Russian military base located in Armenia's Gyumri, the prime minister said its deployment is not part of the CSTO. "In fact, it is the subject of another (Russian-Armenian) treaty. We are not talking about it at the

moment," Pashinyan said.

Prime Minister Nikol Pashinyan did not go to Minsk for the CSTO summit in November 22, 2023. Earlier in an interview with The Wall Street Journal, Pashinyan said that Azerbaijan's aggressive actions and the CSTO's inaction force Armenia to seek diversification of security relations.

Pashinyan also claimed that in the wake of Azerbaijan's capture of Nagorno-Karabakh last September "Russia's most high-ranking representatives" encouraged Armenians to take to the streets and topple him.

Moscow reacted cautiously to Pashinyan's latest remarks, with Kremlin spokesman Dmitry Peskov saying that it expects Yerevan to clarify them. Peskov also noted that the Armenian side has not notified the CSTO about the suspensions of its membership in the organization.

Painful Past Motivates Armenia to Advocate for Peaceful Resolution of Conflicts – FM

Armenia reiterates its firm support for the full, complete, and effective implementation of the Treaty on the Non-Proliferation (NPT), Foreign Minister Ararat Mirzoyan said at the High-Level Segment of the Conference on Disarmament.

"As a strong supporter of the non-proliferation policies, we reiterate our full compliance with the International Atomic Energy Agency (IAEA) safeguards agreements and additional protocol. Furthermore, we consider the Comprehensive test-ban treaty (CTBT) to be an indispensable pillar and tool for the global nuclear non-proliferation regime and disarmament," he stated.

"New international regulatory instruments or mechanisms for addressing 21st-century threats and challenges are crucial for preventing potential conflicts and saving lives in line with the International Humanitarian Law and International Human Rights Law. In this regard, it is our strong conviction that our joint efforts should be directed not just at protecting and advancing what we have already achieved but at matching the rapid technological progress, especially in artificial intelligence, lethal autonomous weapons systems or drone technologies," the Armenian Foreign Minister said.

"Armenia is well familiar with the devastating impact of conflict, having

experienced the tragic consequences of wars in our recent history. This painful past motivates us to persistently advocate for peaceful resolution of conflicts, prevention of the use or threat of force, uncontrolled and mass acquisition of weaponry and disarmament," FM Mirzoyan noted.

"The erosion of the arms control regimes does not happen in a vacuum. It is usually a consequence of years-long noncompliance to the main treaties and documents, as well as the negligence of such crucial principles of the UN Charter as the non-use of force or threat of use of force and the maintenance of international peace and security and good-neighborly relations. The international failures of identifying early warning signs of such violations usually evolve into bloody conflicts and hostilities," he said.

The Foreign Minister noted that it is in such an environment that Azerbaijan launched a violent war against Nagorno-Karabakh in 2020, infiltrated into Armenia's sovereign territory and on 19 September last year conducted an ethnic cleansing of over 108,000 indigenous Armenian population from its ancestral homeland.

"Overall, the security environment in the South Caucasus remains volatile as Azerbaijan hasn't denounced its aggressive policy against the Republic of

Aliyev Insists Armenia Must Accept Azerbaijan's Terms of Peace Deal

BAKU — Armenia has no choice but to accept Azerbaijan's terms of a peace deal, Azerbaijani President Ilham Aliyev said on Monday ahead of fresh talks between the two nations.

"Armenia, which is trying to find a new master and is throwing itself into others' arms, should realize that its only option is to accept all the conditions of Azerbaijan and give up its territorial claims to Azerbaijan," he said during a visit to Nagorno-Karabakh captured by Baku last September.

The warning came just over a week after Aliyev and Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan met in Munich for talks hosted by German Chancellor Olaf Scholz. The two leaders agreed that their foreign ministers will meet soon for further discussions on an Armenian-Azerbaijani peace treaty.

The Armenian Foreign Ministry told RFE/RL's Armenian Service that

the ministers will meet in Berlin on Wednesday and Thursday. It did not say whether German Foreign Minister Annalena Baerbock will attend the talks.

Azerbaijani Foreign Minister Jeyhun Bayramov said earlier in the day that Armenian and Azerbaijani officials will negotiate "in the coming days." He noted that despite a lack of face-to-face contacts between them, the two sides have continued to exchange written proposals on the peace treaty in recent months.

Armenia's Deputy Foreign Minister Vahan Kostanyan said last week that they still disagree on some key terms of the treaty. Pashinyan complained, meanwhile, that the Azerbaijani leadership remains reluctant to recognize Armenia's borders "without ambiguity."

Pashinyan went on to accuse Azerbaijan of planning military aggression against Armenia.

Armenian FM Briefs UN High Commissioner on Human Rights Issues in the South Caucasus

GENEVA — Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan had a meeting with UN High Commissioner for Human Rights Volker Türk on the sidelines of the high-level session of the UN Human Rights Council, on February 26, in Geneva.

Touching upon the challenges in protection of human rights in different parts of the world, the importance of effective use of existing tools was emphasized, since the opposite leads to failure in preventing the most serious violations and the repetition of tragic outcomes.

Referring to the ethnic cleansing carried out by Azerbaijan in Nagorno-Karabakh, Minister Mirzoyan briefed his counterpart on the steps taken to address the needs and rights of the

Armenian population forcibly displaced from their homeland.

During the meeting, Ararat Mirzoyan and Volker Türk also exchanged views on the latest developments in the South Caucasus. Minister Mirzoyan briefed the Commissioner on the approaches of Armenia to key issues in the normalization of Armenia-Azerbaijan relations, based on unequivocal respect for the principles of territorial integrity, inviolability of borders, and sovereignty. Minister Mirzoyan stressed that with a clear commitment to these principles, as well as refraining from aggressive rhetoric and from steps aimed at escalating the situation on the ground, it will be possible to move forward in the peace process.

Armenia. It continues to present new territorial claims against the Republic of Armenia along with backtracking from previously agreed principles of the establishment of peace and security in our region. Particularly the principle of respecting each other's territorial integrity based on the Almaty Declaration of 1991 and conduct of the delimitation process aiming to recover the borderline of 1991 have been consistently rejected by Azerbaijan," Mirzoyan said.

"Nevertheless, the Government of Armenia continues its genuine ef-

forts to build peace and stability in our region as well as confidence and trust between Armenia and Azerbaijan. To that end we have proposed simultaneous withdrawal of troops from the Armenia-Azerbaijan interstate border, with further demilitarization of the bordering areas. Armenia also proposes to sign a bilateral arms control mechanism and non-aggression pact ahead of the peace treaty in case the signing of the latter requires additional time to reach a consensus," the Foreign Minister added.

France Inducts Resistance Hero Missak Manouchian Into Panthéon

Continued from page 1

21, 1944, will be engraved in the vault where the couple was laid to rest.

"A grateful France welcomes you, Missak and Mélinée," said Macron at a ceremony held exactly 80 years after they were killed. "The France of 2024 owes you this honour."

Macron said that Manouchian "embodies the universal values" of France and "carries a part of our greatness."

Members of the French foreign legion carried the coffins of Manouchian and his wife, draped in French flags into the secular temple.

Born in 1906 in the then-Ottoman empire, Manouchian lost both his parents during the Genocide of 1.5 million Armenians by Ottoman Turks in 1915-1916.

He was sent to an orphanage in Lebanon, then a French protectorate, where he discovered French language and culture.

He came to France in 1924. Living in Paris, he wrote poetry and took literature and philosophy classes at the

nia, Hungary, Poland, Romania, Bulgaria, Italy and Spain, including many Jewish people.

Manouchian is the first foreign and first communist Resistance fighter to be inducted into the Panthéon.

His group led dozens of anti-Nazi attacks and sabotage operations in and around Paris between August and November 1943, including the assassination of a top German colonel.

Tracked down by the French police of the Vichy regime that collaborated with Nazi Germany, Manouchian was arrested on Nov. 16, 1943 along with most of the group's members. He was sentenced to death in Feb. 1944.

Nazi propaganda officers ordered a poster to be made with the photos and names of 10 Resistance fighters, including Manouchian, displayed in Paris and other French cities.

The so-called "Red Poster" sought to discredit them as Jews, foreigners and criminals, and Manouchian was obviously the first target. Yet the campaign

Sorbonne University—while working in factories and doing other odd jobs.

He joined the communist party in the early 1930s within the MOI (Immigrant Workforce Movement) group and became editor-in-chief of a newspaper for the Armenian community.

During World War II, he joined the French Resistance as a political activist with the then-underground MOI group.

In 1943, he became a military chief in the armed organization of the communist party, the FTP-MOI group of about 60 Resistance fighters that gathered many foreigners from Arme-

didn't convince the French population. The poster, while aiming to present them as assassins, made them heroes.

In his last letter to his wife, Manouchian wrote: "At the moment of death, I proclaim that I have no hatred for the German people ... The German people, and all other people will live in peace and brotherhood after the war."

French poet Louis Aragon wrote a poem in 1955 inspired by the letter that singer Léo Ferré set to music under the title "L'Affiche Rouge" ("The Red Poster"), keeping the memory alive and making the song a French standard.

Sergey Edilyan Appointed Honorary Consul of Armenia in Cleveland

WASHINGTON, DC — The Embassy of the Republic of Armenia to the USA informs that By the Order of the Minister of Foreign Affairs of Armenia, Sergey Edilyan has been appointed the Honorary Consul of the Republic of Armenia in Cleveland, Ohio metropolitan area. The Office of the Honorary Council will promote Armenian-American cultural, trade and economic relations.

Sergey Edilyan was born in Yerevan, Armenia in 1977 in a family of lawyers. After graduating from law school in Yerevan, he practiced law at Yerevan State Prosecutor's Office then at the Court of General Jurisdiction of the First Instance of Yerevan City.

In 2000, Edilyan moved to the United States where he received his Executive MBA from Cleveland State University.

At present, Sergey Edilyan is the president of manufacturing company

Alpha Tek Automation, Inc. and American Truck Equipment.

He serves as St. Gregory of Narek Parish member and plays active role in Armenian community in Cleveland, Ohio.

Sergey Edilyan is married to Irina Grigoryan. They raise three children; Arman, Anri, and Catherine.

Artur Davtyan Vaults to Victory at World Cup Series: Securing a Spot on the Olympic Stage

COTTBUS — Armenia's top gymnast, Artur Davtyan, shines bright in the world of gymnastics with his recent victories in the World Cup series, positioning himself as a top contender for Olympic glory.

Davtyan was unbeatable in the vault event, scoring an impressive 15,050 points in the second round of World Cup held in Cottbus, Germany..

This victory, hot on the heels of his gold medal win in Cairo, Egypt, is a testament to his relentless dedication and exceptional skill. Meanwhile, Vahagn Davtyan, another beacon of talent from Armenia, won a bronze medal in the rings exercise, further showcasing the strength and depth of Armenian gymnastics.

These World Cup rounds are crucial for rankings leading up to the Paris Olympics. Davtyan has already secured a spot in the Armenian national team for the Olympics, thanks to his outstanding performance in the 2023 World Championship.

Success in the World Cup series is more than just a testament to an athlete's skill; it serves as a critical stepping stone towards Olympic qualification. For Davtyan, his victories in Cairo and Cottbus are significant milestones in his quest for Olympic glory. These wins not only improve his

rankings but also provide him with invaluable experience competing against some of the world's best gymnasts. Furthermore, securing a place in the Armenian national team for the Paris Olympics, as a result of his performance in the 2023 World Championship, Davtyan has demonstrated that he is a force to be reckoned with on the global stage.

With the support of his team, including talents like Vahagn Davtyan, the Armenian gymnastics team is poised for success. The journey to Olympic gold is fraught with challenges, but for athletes like Davtyan, every challenge is an opportunity to soar higher.

PM Mitsotakis to Pashinyan

Continued from page 1

committed to respecting the territorial integrity and sovereignty of each state, we believe in dialogue and the peaceful resolution of disputes. After all, after the 2023 war, Armenia understands better than anyone the value of peace," the Prime Minister noted. He emphasized that Greece will always stand by Armenia in every diplomatic effort for a permanent peace treaty with Azerbaijan.

"And I insist that only a viable agreement between Yerevan and Baku can pave the way for a better tomor-

row in the South Caucasus. That is why Greece supports the "Crossroads of Peace" initiative, which the Prime Minister announced last December, so that the wider region can be transformed from a theater of conflict into a commercial hub that will connect the Black Sea, the Persian Gulf, the Mediterranean Sea. Because in the end only the common prosperity makes the guns fall silent and only the progress of the people repels the plans of authoritarian leaders," Kyriakos Mitsotakis stated.

He noted that Greece will help protect the Armenian cultural heritage in areas such as Nagorno-Karabakh.

Istanbul Hrant Dink School Holds Love Table for 2023-24 Academic Year

ISTANBUL — The Love Table for the 2023-24 academic year of the Hrant Dink School, located at the Armenian Evangelical Church of Gedikpasa, was held on Sunday, February 4, 2024, at the Cathedral of the Mother Church. The annual event, which benefits the Hrant Dink School, already has a 20-year life in the History of the Istanbul Armenians.

The entire family of the School, including Trustee Mr. and Mrs. Arto and Talar Horozoglu, Rev. Kirkor Agabalaglu, Pastor of the Armenian Evangelical Church of Gedikpasa, the Principal, teaching staff, officials, students, and parents gathered at the Cathedral with the call of unity while the bells of the Church were ringing and calling all to attend the Annual Madagorhnutyun (blessing of sacrificial meal) followed by the Love Table for the School, held at the Hall of the Church..

During the Love Table event, Archbishop Sahag II Mashalian, Armenian Patriarch of Constantinople, said: "The mission of Hrant Dink School is unique among the other 16 Armenian Schools in Istanbul because it implements the Republic of Armenia's Educational Curriculum and prepares Armenian students from the Motherland living in Istanbul to further their Armenian education in Armenia. These children are our children; therefore, we are obliged to prepare a future for them."

"Probably, there is no such school neither in France nor America, but there is one in Istanbul. So, this testifies to the educational traditions of our Istanbul Armenians," he continued. "On my side sitting I have Father Vartan representing the Armenian Catholic community, on the other side Rev. Agabalaglu representing the Armenian Evangelical Community, and I, as the Patriarch, representing our Armenian Apostolic community. We are all one, we are Armenians, we have the same destiny, we serve the same nation, therefore the existing difference between our churches and traditions

does not affect that we implement our national plans together on this public denominator."

"This school is unique because the impossible became possible. I remember the founder-director of the School Mrs. Heriknaz Avagyan. When I was the Pastor of Gedikpasa Church, she came to me and asked for a room, but it was not easy to provide a room for a school. The District Council was thinking about the legal issues. However, the Armenian Evangelical Church of Gedikpasa was courageous enough to open its doors because that Church has a brave Pastor, Rev. Kirkor Agabalaglu."

"I heartily encourage and congratulate his courage, because there are fateful moments where sometimes one should not turn to the mind, but to the heart. Therefore, he did so and opened an era for himself, for the Armenian Evangelical Community and for the Church of Gedikpasa, and until today this holy work continues successfully. But we are here as a community, as a Patriarchate to support the School from the start of the work, because we know that this work is not the work of this or that person."

"Benefactors of the Armenian Community in Istanbul have found representatives in Arto and Talar Horozoglu, who participated in this crazy case and have reached out to protect our children with their guardianship. Twenty years have passed since the establishment of the School and God only knows how the future will be. With faith, we will leave this important task in His hands."

Rev. Kirkor Agabalaglu mentioned in his remarks that the Hrant Dink School is like a small Armenia, where for almost 20 years, students have enjoyed the breath of Armenia under the roof of the School and the Church every day.

"A heroic story of Armenian Evangelical courage from Camp Armen to Hrant Dink School" said Zaven Khanjian, AMAA Executive Director/CEO.

France Ready to Supply Short to Long-Range

Continued from page 1

company.

Lecornu indicated that the supply of the Mistral air-defense systems is a matter of time. What is more, he expressed France's readiness to also sell more long-range systems to Arme-

nia. He further announced that a French military adviser specializing in air defense will be deployed in Armenia to help it neutralize "possible strikes by potential aggressors."

"Nobody can reproach the Armenian army for boosting its defense capacity," Lecornu told a joint news

Flare of Hope's Annual Dinner Gala

The charitable organization "Flare of Hope" organized a gala reception on February 18, 2024. The proceeds from this event will support the Karo Hovakimyan Charity Fund in Armenia. With more than three hundred attendees, the event took place at 5:30 in the evening at The Great Caesar Banquet Hall in Tujunga. Many dignitaries and government officials were present. A representative from the office of Congressman Adam Schiff, Miss Mary Hovakimyan, as well as from the office of Los Angeles County Board of Supervisors' Kathryn Barger, Miss Natalie Vardanian, presented scrolls of achievement and dedication. State Senator Anthony Portantino expressed his love and respect for the Armenian people and Armenia with beautiful and touching words. Ardashes Ardy Katsakhyan, Glendale City Council member, also praised the organization with eloquent words. David Green, the president and executive director of SEIU Local 721, commended the organization and its members for their amazing work in such a short period of time. The evening was entertained by Black Star DJ Sevo, and one of the community's favorite singers, Joseph Krikorian, performed as a guest.

The organization, led by Stepan Hovakimyan in Los Angeles, is already doing patriotic work, becoming a beacon of hope for thousands of our compatriots, supporting families, chil-

conference with Papikyan, clearly aluding to Azerbaijan's strong criticism of French-Armenian military cooperation.

The Armenian minister emphasized, for his part, that Yerevan is acquiring these and other weapons for solely defensive purposes. In an apparent reference to Azerbaijan, he spoke of a "visible threat" to Armenia's territorial integrity.

Neither minister shed light on a number of documents that were signed by them after their talks. The AFP news agency reported that the Armenian side also signed on Friday a supply contract with the French company PGM manufacturing sniper rifles. It said no details of the deal were made public.

The defense cooperation is part of a broader deepening of French-Armenian relations cemented by the existence of an influential Armenian community in France. It comes amid Armenia's mounting tensions with Russia, its longtime ally. Neighboring Iran has also signaled unease over the

dren with limited opportunities, the elderly, and everyone in need.

For more than 35 years as a community leader and human rights activist, Stepan Hovagimyan has diligently participated in many humanitarian programs that help needy and disabled people in the United States and abroad. In the disastrous Armenian war of 2020, he lost his 20-year-old nephew, Karo Hovagimyan, who was born in Aleppo, Syria, and grew up in Armenia, dedicating his life to Artsakh.

This disastrous and genocidal war was a wake-up call for us all. It is extremely difficult to find words of condolence and gratitude for the families and relatives of the devoted young soldiers who took the path of immortality. We fully dedicate our word and work to their holy mission of continuing the strengthening of the Motherland.

"Flame of Hope" was founded in 2021. The goal of this non-profit organization is to light the flame of hope and peace by helping families and individuals affected by war and poverty. It is no secret that children are the most vulnerable and suffer the most from poverty. They grow up deprived of basic needs. Most of them live in wooden or metal shacks, lacking basic things like clothes, food, and school supplies. Thanks to the generosity and contributions of donors like you, Flare of Hope will achieve its sacred mission. www.flareofhope.org.

pro-Western tilt in Armenian foreign policy.

"Our Iranian partners respect our cooperation with other partners, and I think our Russian and other partners should do the same because Armenia has no taboos when it comes to cooperation to the benefit of Armenia," Papikyan said in this regard.

Armenia is "turning to partners that are truly providers of security," Lecornu said when asked to comment on the tensions between Yerevan and Moscow.

French Defense Minister visits Armenian Genocide Memorial

On February 23, the Minister of Defense of the Republic of Armenia Suren Papikyan, and the Minister for the Armed Forces of the French Republic, Sébastien Lecornu visited the Armenian Genocide Memorial and paid tribute to the memory of the victims.

The Ministers laid a wreath at the memorial and flowers at the Eternal Flame in memory of the innocent martyrs of the Armenian Genocide.

Պատմութիւնը Միշտ Զէ, Որ Յաղթողը Կը Կերտէ

ԴՐԱ. ԱՐԵԼ ԶԵՆՅ. ՍԱՆՈՒԿԵԱՆ

Դժուար է ըսել, թէ ճշգրիտ
ե՞րբ կամ ո՞վ առաջին անգամ
ըսած է՝ «Պատմութիւնը յաղթողն
է կերտողը» կամ «Պատմութիւնը
յաղթողը կը գրէ»։ Այս թեւաւոր
խօսքը, որ միանշանակ պատերազ-
մին կը վերաբերի, յաճախ կը
վերագրուի Մեծն Բրիտանիոյ վար-
չապետ Ուինսթըն Զըրչիլի։ Կ'են-
թաղրուի նաեւ, որ ան ազդուած է
նացի քաղաքական գործիչ եւ ռազ-
մական յանցագործ Հերմանն Կիօ-
րինկի Գերմանիոյ մէջ արտասա-
նած մէկ ճառէն, որուն մէջ ան
ըսած է։ «Մենք պատմութեան մէջ
կը մնանք կա'մ որպէս աշխարհի
ամենամեծ պետական գործիչներ,
կա'մ ամենավատ չարագործ-ներ»։
Իրողութեան մէջ, այս արտայայ-
տութիւնը, որ պատմութեան հոլո-
վոյթին մէջ մեծ նշանակութիւն
ստացած է, շատ աւելի հին է, քան
կ'ենթադրուի։

Մեր պատմահայրը՝ Մովսէս
Խորենացին, պարթեւ թագաւորու-
թեան եւ Արշակունեաց հարստու-
թեան հիմնադիր Արշակ Ա. Պար-
թեւին կը վերաբեր այս խօսքը,
երբ ան իր եղբայրը՝ Վաղարշակ
Ա.ը, կը կարգէ Հայոց աշխարհի
թագաւոր, որ միաժամանակ կը
դառնայ հիմնադիրը հայկական
Արշակունեաց թագաւորութեան: Այս
առնչութեամբ ան կը մէջքերէ
այսօր բոլորիս քաջածանօթ խորի-
մաստ ասացուածքը՝ ըսելով. «Զի
սահմանք քաջաց, ասէ, զէնն իւր-
եանց, որքան հատանէ՝ այնքան
ունի» («Որովհետեւ, Կ'ըսէ, քաջե-
րուն սահմանը իրենց զէնքն է,
ինչքան կը կտրէ՝ այնքան կը
տիրէ»): Այսպէս, Խորենացին նշուած
արտայայտութիւնը առնուազն կը
տանի մինչեւ Ք.ա. 250—211 թուա-
կանները, նոյնիսկ գուցէ աւելի հին
կրնայ ըլլալ անոր ծագումը:

Արդարեւ, ուազմական հակա-
մարտութիւններու եւ պատերազմ-
ներու աւարտին յաղթողն է, որ կը
գերիշխէ իր նուածած ժողովուր-
դին եւ մշակոյթին վրայ: Ան հոն կը
նշանակէ իր ուզած իշխանութիւնը,
կը թելազրէ իրեն ձեռնտու օրէնադ-
րութիւնն ու սահմանադրութիւնը,
նաեւ կը տարածէ իր լեզուն, որ
իրեն համար լոկ հաղորդակցու-
թիւն մըն է՝ պատժական նշանա-
կութենէ եւ ինքնութենէ զուրկ: Այն
հանգամանքները, որոնք հանդի-
սացած են բուն դրդապատճառնե-
րը պատերազմի բռնկումին, միա-
կողմանիօրէն ինք կը պատժէ, նաեւ
իր շահերուն համապատասխան կը
ներկայացնէ անոր աւարտը: Ան,
ինչպէս քիչ առաջ նշուեցաւ, կը
նկարագրէ ամբողջ պատժական դա-
րաշրջանը, այսինքն չարափոխե-
լով պատմական փաստերը՝ կը յօ-
րինէ իր պատմութիւնը ու կ'աւան-
դէ հետագայ սերունդներուն, որոնք
զայն կ'ընկալեն իբրեւ հշմարտու-
թիւն:

Իրատեսութենէ մեկնելով որ-
քան ալ կեանքի բիրտ օրէնքներուն
համապատասխան թուլին վերոնշ-
եալ մտածումները, պատմութիւնը
ցոյց կու տայ շքաղրամին դարձե-
րեսը, որ նոյնքան իրական է:
Արդարեւ, յաճախ յաղթողները չեն
պատմութեան եւ մարդկացին քա-
ղաքակրթութեան համարժէք թե-
լաղրողներն ու կերտողները, այլ
բռնակալներուն դէմ համամարդ-
կացին արժէքներու պահպանման,
սիրոյ, արդարութեան եւ ազատու-

Փոքրիկ ապստամբին արձանը՝
Վարշավիա, Լեհաստան:
Յուլյարծան՝ նույրուած նանուկ
զինուորաներուն, որոնք կրուած ու
զոհուած են 1944 թուականին
Վարշավիոյ ապստամբութեան
ժամանակ՝ նացի
գերմանացիներուն դէմ: Պրոնցէ
քանդակի հեղինակ՝ Եժի
Եառնուշկէւիչ:

թեան համար երկարատեւ պայքար
մղողները՝ ի վերջոց ճշմարիտ յաղ-
թանակ ամրագրողները։ Հետեւա-
բար միշտ որոտացող թնդանօթ-
ներն ու զօրահրամանատարները
չեն պատմութիւնը թելագրողնե-
րը, այլ անոնց դէմ հերոսական
անզիջող եւ երկարատեւ պայքար
մղողները։

Վերջերս պատահաբար հեռա-
խոսիս լուսապատճեն վրայ ցո-
լաց լուսանկար մը, որ 2020 թուա-
կանին վարչաւիա այցելութեանս
առթիւ վերցուցած էին նոյն քաղա-
քի ապատամբութեան թանգարանին
մէջ: Սոյնը կը ներկայացնէր Լե-
հաս-տանը բոնագրաւած ֆաշիստ
գերազանցող ուժերուն դէմ վարչա-
ւացիներուն հերո-սական ապատամ-
բութեան պատմութիւն-ը, որ տեղի
ունեցած էր 1944 թուականին:
Այնտեղ կը ցուցադրուէին այդ-
չա-րաբաստիկ ժամանակին մասին
վկայող բազմաթիւ իրեր, լուսան-
կարներ, զէնքզինամթերքէն, անձ-
նական զանազան առարկան մինչեւ ապատամբներուն պատկա-
նող սիրային նամակներ՝ այցե-
լուն-ներուն ապատամբութեան պատ-
մութեան զանազան փուլերուն մա-
սին ամբողջական պատկերացում
մը հաղորդելու համար: Պատե-
րուն վրայ եւ տարբեր ցուցա-փեղ-
կերուն մէջ ներկայացուած վաւե-

Րա-գրական լուսանկարները
սահմանվուղիչ էին՝ հիմնայատակ
կործանած եւ քարու-քանդ դար-
ձած վարչաւիան՝ գերեզմանային
լայնածաւալ ու անկենդան տեսա-
բաններով։ Զարի թագաւորու-
թեան ուժերուն դէմ անզօր եւ
յանձնուած ըլլալու զգացումը
ուղղակի ընկճախտ պիտի տար
ինծի, եթէ այդ վախազգեցիկ տե-
սաբաններու ուղղութեան, մոռա

Հարավամսնորու գորչութեամ զիրայ
չհանդիպէի լուսնկարի մը, որ լոյ-
սի եւ յոցսի առկայօծ մը հաղորդեց
սրտիս: Արուեստի այլ յօրինուած-
քը լուսանկարն էր «Փոքրիկ ապս-
տամբին արձան»ին, որուն բնօրի-
նակ յուշարձանը կանգնած էր Վար-
շաւկոյ հին քաղաքի պատկառելի
թաղամասերէն մէկուն մէջ:

Ապատամըը վտիտ պատանի
մըն է, հազիւ տասը թէ տասնմէկ
տարեկան, որ գլխուն վրաց կը կրէ
նահատակ հերոսի մը ռազմական
մետաղեաց խոշոր սաղաւարտը, հա-

գին՝ իր մարմնի չափերէն մեծ
բաժկոնսակ մը, նմանապէս՝ զոյտ մը
զինուորական երկարա-ճիտ կօշիկ,
իսկ վիզէն կախուած է զնդացիր
մը: Բնականաբար պատանին տա-
կաւին մանկադէմ է, բայց անոր
վրայ բացորոշ են ապագայ տղա-
մարդու դէմքի կարուածքին զիծե-
րը, այլև խիստ տպաւորիչ եւ
ցնցող են այդ մեծ սաղաւարտին
տակ հազիւ նշմարուող աչքերը,
որոնց մէջ ժամանակին հետ քարա-
ցած է վրէժը՝ պատանիին պայքա-
րելու անցողողդ վճռակամութիւնը:
Ուժերու անհամեմատելի յարաբե-
րութիւնը, զօրեղին դէմ տկարին
մղած անհեռանկար թուող պայքա-
րին բնական տրամաբանութեան
մէջ չսեղմուող իրողութիւնը հոս
ամենեւին չէ կարեւորը, այլ բռնա-
կալութեան դէմ խորոխտ կեց-
ուածք դրսեւորելու, բարբարոսու-
թիւնը մերժելու եւ անոր դէմ
մինչեւ վերջ մարտնչելու կամքի
առկայութիւնն է էականը, որ ահա-
ւասիկ իր յուսամթպիտ անձին մէջ
կ'արձանացնէ այդ փոքրիկ ապս-
տամբը:

Այս լուսանկարը իրօք թար-
մացուց լիշողութիւնս եւ յուզա-
խառն մտածումներս ուղղորդեց
դէպի մէր մօտ անցեալը՝ պատա-
հած իրադարձութիւններուն բո-
վանդակ անբարեցուսութիւնը եւ
այսօրուան անկայուն իրականու-
թիւնը, որուն յանձնուած ըլլալու
անգօրութեան զգացումը տակաւին
կը ճնչէ մէր միտքը: Պիտի չուզեմ
յանկերգել վերջին պատերազմին
մէր կրած ծանր պարտութեան եւ
անփոխարինելի կորուստներուն
պատմութիւնը, անդրադառնալ հա-
րեւան թշնամիին ծաւալապաշտա-
կան նկրտումներուն, մէր ազգային
բազմադարեան պատմութիւնը զեղ-
ծելու եւ մշակույթ թալանելու իր
մշակած ծրագրերուն, որոնք նաեւ
այսօր Դամոկլեան սուրբերու պէս
կախուած են մէր գլխուն վրայ: Այնուամենայնիւ, հակառակ այս
իրողութեան, միջազգային պատ-
մութիւնը, առաւել եւս մէր ազգա-
յինը կու գան մեզի պատգամելու,
որ ոչ մէկ բռնապետ, ոչ մէկ
նախայարձակում (ագրեսիա) իրա-
կանացնող պետութիւն ցայսօր չէ
կրցած գինքի ուժով ճնշել թէկուզ
իրմէ յաղթուած ժողովուրդ մը.
տիեզերքի մէջ ոչինչ աւելի ուժեղ
եւ տոկուն է, քան մարդուն մէջ
գոյութիւն ունեցող բնածին ազատ
ապրելու ցանկութիւնը, որուն ոչ
մէկ իշխանութիւն երկարաժամ-
կէտ չի կրնար դէմ կանգնիլ, ոչ իսկ
ամենազօրեղ բռնակալ մը իր գերհ-
զօր բանակով եւ գերարդիական
գէնքերով:

Այս առում պվ պատմութիւնը փառահեղ փաստեր արձանագրած է իր ոսկին էջերուն մէջ, որոնց անունները, ըլլան անոնք անհատ հերոսներ թէ հաւաքականութիւններ, յաղթանակի դափնիով պակած է՝ վերածելով զանոնք կենդանի խորհրդանշաններու կամ մնայուն ներշնչաբանի մը բունածնշուած անհատներու եւ ազգերու համար:

Առանց ծանրաբեռնելու առկայ յօդուածին միտք բանին, պիտի ուղէի քանի մը կարկառուն օրինակներ նշել պատմական նման իրադարձութիւններու.

Նախակրթաբանի տարինեցուն, կրօնի դասերէն տակաւին ի տղայի տիոց սորված ենք Աստուածաշունչին աւանդած ամենայացտնի դրուագներէն Դաւիթի ու Գողիաթի պատմութիւնը: Այս աւանդութեան հիմնական ուղերձը այնէ, որ չափն ու ուժը միշտ չէ, որ

Հակամածարտութիւններու առթիւ
գերհզօրին ի նպաստ վճռորոշ եւք
մը կ'ապահովեն։ Դաւիթ, որ երի-
տասարդ հովիւ մըն էր, կը տապալէ
զինք մենամարտի կանչած հսկայ
Գողիաթթը՝ իր պարսատիկէն ար-
ձակած ընդամէնը քարով մը։ Այս
պատմութիւնը յա-ճախ կը մեկնա-
բանուի իբրեւ պերճախօսու օրինակ,
թէ ինչպէ՞ս կրնան քաջութիւնը,
հաւատքն ու հմտութիւնը աւելի
կարեւոր ըլլալ, քան ֆիզիքական
ուժը կամ արտաքին հանդամանք-
ները։ Արդարեւ, կարելի է յաղթա-
հարել մեր առջեւ ծառացած նոյ-
նիսկ անյալթահարելի թուող խո-
չընդուները, եթէ մեր ներսիդին
առկայ է վճռականութեան, ինք-
նավտահութեան եւ յարատեւու-
թեան անխորտակելի ոգին։

Դասական հանրածանօթ օրի-
նակ մըն էնաեւ Մարաթոնի ճակա-
տամարտը, որ տեղի ունեցած է
Ք.ա. 490 թուականին՝ պարսիկնե-
րուն եւ աթենացիներուն միջեւ։
Մարաթոնը անհաւասար ուժերու՝
պարսիկներու սպառազինուած գե-
րակշող բանակին դէմ աթենացի-
ներուն թիւով շատ աւելի փոքրա-
քանակ ուազմիկներու մզած ինք-
նապաշտպանական ճակատամարտն
էր, որ կ'աւարտի փայլուն յաղթա-
նակով մը՝ չնորհիւ իրենց ցուցա-
բերած վճռականութեան եւ հմուտ
մարտավարութեան։ Ճիշդ օգտա-
գործելով իրենց իմացութիւնը սե-
փական երկրին, միջավայրին եւ
աշխարհագրական տեղանքին մա-
սին, նաեւ իրագործելով վազքի
իրենց բացառիկ կարողութիւննե-
րը, աթենացիք կրցան անակնկալի
բերել պարսիկ զօրաբանակը եւ
ջախջախել զայն։ Այս պատմական
ճակատամարտը ցոյց կու տաց, որ
նոյնիսկ գերակշող ուժերու դէմ
վճռական եւ ուազմավարական հմուտ
դիմադրութիւն ցուցաբերել միշտ
ալ կարելի է։ Պէտք չէ վախնալ
թշնամիին ուժէն եւ բանակներու
թուաքանակէն, եթէ յաղթուածը
տակաւին իր մէջ կը կրէ պատա-
սիրութեան, հայրենասիրութեան
ու դիմադրողական ոգիին առկայ-
ծումները։

Աւելին՝ Մարաթոնի ճակատամաժարտը յաճախ կը խորհրդանշէ ժողովրդավարութեան եւ ազատութեան յաղթանակը օտար տիրապետութեան եւ բռնակալութեան դէմ՝ ի խնդիր հայրենիքի անկախութեան եւ ազգի ազատութեան, որոնց պաշտպանութեան համար ոչինչ պէտք է խնայել, նոյնիսկ սեփական կեանք:

Դասական ուրիշ օրինակ մը
կը ներկայացնէ թերժովիլեսի ճա-
կատամարտը Ք.ա. 480 թուակա-
նին։ Սփարթայի թագաւոր Լէոնի-
տասի գլխաւորութեամբ յոյն ռազ-
միկներու փոքրաթիւ գունդ մը՝
ընդամէնը 300 քաջամարտիկէ բաղ-
կացած, կը դիմադրէ Քսերքսես
Ա.ի առաջնորդած թէ՛ քանակով եւ
թէ՛ սպառազինութեամբ գերակշ-
ռող ուժին։ Թէեւ ենօրեայ այս
ճակատամարտին ընթացքին սփար-
թացիներ կը նահատակուին, սա-
կայն թերժովիլեսի ճակատամար-
տը եւ սփարթացիներուն հերոսա-
կան դիմադրութիւնը կը դառնան
յոյներու արիութեան եւ ազատա-
միրութեան խորհրդանիշը՝ դարէ-
դար ներշնչելով բանաստեղծներ,
արուեստագէտներ, բազմաթիւ յե-
ղափոխականներ եւ բոնութեան
դէմ պայքարող ազատամարտիկ-

Բայց ինչո՞ւ խորասուզուիլ
օտար ազգերու պատմութեան կծե-

Գաղութիս Օրինակելի Տիկինները

ԵՆՈՎՔ ՊԱԼԻՔԵԱՆ

Մարկարէթ
Մկրուպլեան

Տիկին Մարկարէթ Մկրուպլեան հայ իրավական սեռին արժանաւոր, կարկառուն եւ օրինակելի ազնուասիրտ հայուհի մըն է: Ես բարեբախտութիւնը չեմ ունեցած ճանչնալու գինքը: Մեր բանաստեղծին իմաստալից խօսքերը վերիշելով, թէ՝ «Մարդու գործն է միշտ անմահ», փափաքեցաց ներկայացնել այս ազնուական տիկինը, նկատի ունենալով անոր իրագործումները:

Տիկին Մկրուպլեան մասնագիտութեամբ մեքենագիտութեան եւ ճարտարագիտութեան երկրաչափ է: Իր քովնափի զբաղումները բազմազան եւ բազմաթիւ են, նաեւ գործադիր տնօրինը եւ վաճառորդն է ելեկտրոնային արուեստի ընկերութեան: Իր ամուսինը՝ Տէլուիտ Մկրուպլեան ընկերակից է 18 տուելուրական հաստատութիւններու եւ անշարժ կալուածներու գործակատար է:

Քլերմոնտ Մըք Քենա քոլեգի (CMC) փրոֆեսոր Ռումրոթ 1970 թուականին սկսած էր դասախոսել Մարդու իրաւունքներու եւ Հոլոքոստի մասին: 1999-ին փրոֆեսոր

Ճ՛ռաթան Փեթրովուլոս միացաւ անոր, եւ հաստատեցին CMC քոլեգի Մարդու իրաւունքներու կեղրոնը՝ CMC Center for Human Rights, որուն նպատակն էր սերտել Հոլոքոստի եւ մարդու իրաւունքներու պաշտպան գործունիութիւնը: Տէր եւ տիկին Մկրուպլեանները իրենց անխոնջ ճիգերով համոզեցին, որ Հոլոքոստի կողքին նաեւ աւելցնել Հայկական թեղասպանութեան նիւթը:

Տիկին Մկրուպլեան տասէ աւելի ամերիկեան կազմակերպութիւններու վարչական է: Օրինակելու քաղցկեղի դէմ նեցուկ կեցող ընկերութեան, Aid ծառայութեան կեղրոնին, Փաստինայի համայնքի վարչութեան, Հարաւային Քալիֆորնիայի շրջանային խորհրդին եւ այլն: Ան նաեւ գործոն անդամ է բազմաթիւ հայկական կազմակերպութիւններու, ինչպէս՝ «Արմենիըն իսեմպլի», Հայ տիկնանց միջազգային ընկերակցութեան, Հայկական թանգարանին, Հայ կղերանոցին: Տիկին Մկրուպլեան այսքան պարտաւորութիւններու կողքին ժամանակը եւ միջոցները տրամադրած է օգնելու բարեսիրական կազմակերպութիւններու, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ առաքելական եկեղեցիին եւ 22 տարիներ ուսուցիչ եղած է նոյն եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ դպրոցին: Նաեւ վարած է Արեւմտեան թեմի առաջնորդարանի ամառնային բանակատեղիի վերահսկիչ պատօնը: Տիկին Մկրուպլեանի հանգամանքը նկատի ունենալով, անոր անաղմուկ գործելակերպը ապացոյց է, որ ան համեստութեան մարմնացումն է:

Տէր եւ տիկին Մկրուպլեաններու առատաձեռն նուիրատութեան շնորհիւ 2014-ին, Ապրիլ 24էն երկու շաբաթներ առաջ CMC ընկերակցութեան Մարդու իրաւունքներու կեղրոնը վերանուածուած է «Մարկարէթ եւ Տէլուիտ»:

Մկրուպլեան» անունով: Այս կեղրոնի նպատակն է ծանօթացնել Հոլոքոստի, Հայկական թեղասպանութեան եւ այլ ցեղասպանութիւններու յիշատակը եւ պաշտպանել մարդու իրաւունքները:: Պրն. Տէլուիտ Մկրուպլեան նշանակուած է այս կազմակերպութեան ատենապետ: Յատկանշական է այս առթիւ Մկրուպլեաններու կողմէ պրն. Տէլուիտ ըսած շնորհակալական խօսքը. «Ինչ որ դուք չէք գիտեր. այդ օրը, Ապրիլին, 100 տարիներ առաջ, Օսմաննան իշխանութիւնը Ստամպուլի մէջ ձերբակալած է 250 անմեղ հայեր՝ պատրուակ գտնելով, որ անոնք կրնան վտանգ եւ արգելք հանդիսանալ իրենց չարագործ ծրագիրն՝ հայերու զանգուածալին ջարդերուն: Որոնք էին այս անմեղ հայ նահատակները, եթէ ոչ հայ մտաւորականները, հայ նշանաւոր հանրածանօթ առեւտրականները, հանգամանք ունեցող պետական աւագ պաշտօնեանները եւ արհետաւորները: Կը փափաքինք, որ «Մարկարէթ եւ Տէլուիտ» մարդու իրաւունքներու այս կեղրոնը նկատուի մեր յարգանքի յուշարձանը՝ նուիրուած Հայկական թեղասպանութեան նահատակներուն»:

Տէր եւ տիկին Մկրուպլեանները Հիմնադրամ մը հաստատած են, որուն միջոցաւ նպաստներ պիտի տրամադրուին բարեսիրական կազմակերպութիւններուն եւ միութիւններուն, որոնք իրենց սրտին մօտ են, վստահելի եւ օգտակար: Անոնց կատարած գնահատաքի արժանի բազմաթիւ բարերարութիւնները հասած են մինչեւ Պէլութ, Լիբանան:

Մկրուպլեան ամոլին մեծութիւնը ի հայտ կու գայ իրենց շնորհալի գաւակներուն վկայութեամբ. «Իմ ծնողքս ինծի եւ քրոջս ներմուծեցին այն խորունկ զգացումը եւ նպատակը, որ պէտք է բարեսիրութիւններ, նուիրա-

տուութիւններ ընկնք մեր համայնքն: Անոնց օրինակը ներշնչեց եւ սորվեցուց մեզի, թէ ինչպէս մեր ժամերը տրամադրելու, նաեւ ծառայելու ենք այն կազմակերպութիւններուն, որոնք վատահելի եւ օգտաշատ են մեր ազգակիցներուն»:

**Թենի Մելիտոնեան
Նշանակուած է
«Օսկար»ի
Գլխաւոր Տնօրէն**

Այս լուրը լրագրողական ընկերութիւններու կողմէ յայտարարուեցաւ բազմաթիւ տեղական թերթերու մէջ, ինչպէս նաեւ հայկական մամուլին մէջ:

Կը փափաքիմ ձեզի հաղորդել այս նշանակալից լուրին իմաստը եւ կարեւորութիւնը հայ իրական սեռին եւ համայն հայութեան համար:

Ամերիկեան այս ակադեմիան կը ղեկավարուի բոլորին ծանօթ, պողպատեայ պատերով պաշտպանուած փոքր խմբակի մը կողմէ:

Կրնա՞ք երեւակայել, որ Թէնին, այս համեստ հայուհին կրցած է թափանցել այս պատէն ներս եւ մագլցիլ այս անհասանելի բար-

Ժար.ը էջ 19

Հոգանակութեամբ
Թեսուս բարեզան սոսաւոր
ԳԵՐԸ Տ. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ
Կազմակերպութեամբ

«ԶՈՒՄԱՐԹՆՈՑ» ՄԵԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁԱԽՈՒԹԻ

ԸՆՈՐՀԱՆՈՒԹԵԱ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ
ՍԻՐԱՆ ՍԵԶԱՅԻ «ՆԱՄԱԿԱՆԻ» ԳԻՐՔԻՆ

ՍԻՐԱՆ ՍԵԶԱՅԻ
ՆԱՄԱԿԱՆԻ
Ա

Գիրքը կը ներկայացնէ

Դոկտ. Մինաս Գոճայեան

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ՊԱՏԾԱԾ ՀԵՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ
Սորեքշաբի, 6 Մարտ 2024-ին, ժամը 19-ին
Առաջնորդարանի «ՀԱՄԲԱՐ» սրահին մէջ:
ՄՈՒՏՏՋ ԱԶԱՏ:

Հասցե. 3325 N Glenoaks Blvd, Burbank, CA 91504

Միջազգային կանանց տօնի առթիւ
**SIP AND PAINT
CHEESE AND WINE**

MARCH 6 2024
8PM - 10PM
1060 ALLEN AVENUE PASADENA, CA 91104

FOR RESERVATION
CALL AT +1(626)681-9455

DONATION FEE
\$45

Պատմութիւնը Միշտ Զէ

Ծարունակուած էջ 11-էն

րուն մէջ, երբ մեր ազգին՝ հայ ժողովուրդի բազմադարեան պատմութիւնը սկիզբ առած է ազատասիրութեան փառաշուք փաստով։ Աւանդութիւն, թէ՞ պատմական իրողութիւն, ի՞նչ փոլիթ, երբ ժողովուրդիդ գոյառման հիմքը, հայ անունդ եւ Հայաստան դրախտավայր երկիրդ Հայկ նահապետիդ անունէն, անոր արիւնէն, հայկագուն տոհմէն եւ բռնակալ Բելին դէմ մղած իր յաղթապանծ ճակատամարտէն յառաջացած է; Դժուար է ըսել, ազատատենչ մեր նահապետը եթէ երբեք ընդառաջէր Բելին եւ ենթարկուէր անոր իշխանութեան, արդեօ՞ք գոյութիւն պիտի ունենար հայ ժողովուրդը; Ինչ ալ ըլլար, Թորգոմայտան եւ հայկագեան ցեղին ժառանգորդ ըլլալու իրողութիւնը արժանապէս հպարտութիւն կ'առթէ եւ բացառաբար այն մէնաշնորհը, որ ոչ թէ ստրուկցեղի մը զաւակներն ենք, այլ սաղարթներն ենք հայկական լեռնաշխարհի հողին մէջ աճած հաստաբուն այն կաղնիին, որուն հաստարմատը կազմաւորուած ու սնած է ազատութեան եւ անկախութեան աւիշով։ Դարերու թէծ քուրային մէջ կոփուած ինքնութիւն մըն է ան, որուն կրողներն ենք մէնք բոլորս՝ հայկագեան ցեղի զտարիւն ժառանգորդ դուստրերս եւ ուստերս:

Պատմութեան հոլովոյթին մէջ
հայ ժողովուրդը չէ զլացած շարու-
նակելու իր երթը եւ մղելու իր
անհամար գոյապայքարները իր
երկիրը ասպատակող տիրակալ
օտար ուժերուն եւ զաւթիչներուն
դէմ: Թէպէտ անոնք վոհմակներով
վայրենի մեր երկիրը յաճախ վե-
րածած են ողբի եւ որբի հայրենի-
քի մը, խրած են իրենց սուրերն ու
նիզակները մեր ժողովուրդի արիւ-
նաքամ սրտին մէջ, սակայն միշտ
ալ ձախողած են լլկելու հայու-
հոգին ու եղած են անկարող զգետ-
նելու անոր մէջ աննահանջ սէրը
հանդէպ ազատութեան եւ անկոտ-
րում կամ քը նորէն ու նորէն կեր-
տելու իր անկախ պետականու-
թինու:

Պարուց Սեւակ, հայոց անմա-
հանուն բանաստեղծը, որուն
ծննդեան 100ամեակը այս տարի
արժանաբեր պիտի նշեն հայ ժո-
ղովուրդի երախտաշատ զաւակնե-
րը ի Հայաստան եւ սփիւռս աշ-
խարհի, որքան լաւ ըմբռնած եւ
պարճախօս պատկերով ցոլացու-
ցած է ազգային այս գերազանց
արժանիքը Սարդարապատի հերո-
սամարտին նույիրուած իր բանաս-
տեղծութեան մէջ.

«Երբ չի մնում ելք ու ճար,
Խենթերն են գտնում հնար,
Այսպէս ծագեց, արեգակեց
Սարդարապատի մարտը մեծ»:

Զանգեր, դոյլանցէք,
Սրբազն քաջերին կանչէք
Այս արդար պատից:
Սերունդներ, դրուք ձեզ ճանաչէք
Սարդարապատից:

Աւարայրից զանք առանք,
Այստեղ մի պահ կանգ առանք,
Որ շունչ առած շունչներս տանք
Սարդարապատի պատի տակ:

Բայց մեր ջընկանք, մերք միշտ կանք,
Մենք չանգանք՝ դեռ կը գանք,
Երբ տան զանգը, ահազանգը,
Որ մեր հոգու պարտքը տանք»:

Արդարեւ, ուզմական ոչ մէկ

շշիք գոյութիւն ունէր Սար-
ապատը շահելու: Հիւծած Հա-
տան մը՝ վտանգուած մահաբեր
ափարակներով եւ ցեղասպա-
թենէն մազապուրծ հազարաւոր
թականներով ու սովահար որ-
ով գերեւոնուած, իրաւ-կի ընկդ-
տնտեսական ու քաղաքական
աժամի մէջ: Սակայն եւ այն-
, չնորհիւ հայ հերոսներու անձ-
ոցութեան, Արամ Մանուկեա-
թովմաս Նազարբէկեանի, Մով-
Սիլիկեանի, Դանիէլ Բէկփի-
թեանի, Պողոս Բէկփիրումեանի,
առափոր Արարատեանի հմուտ
տափարութեան, նաեւ բագմա-

շարքավին կուռողներու արիուսն, հայ ժողովուրդի հոգեւոր եւ արշական ուժերուն ցուցաբեկ միասնականութեան, ըսնցքառելու բացարիկ կամքի դրսեան, թուրք ջարդարաններու օրուք Շեւքիի, Քեազըմ Գարարիի եւ Համտի Պէջիրսելիցուիի առաջնորդած զօրաբանները ջախջախիչ պարտութիւննով ստիպուած եղան նահանջեԱյսպէս, Սարդարապատի ինեայ ճակատաձարտը պսակուեայոց լիակատար յաղթանապէս մեծապէս նպաստելով նոռուչակ Հայաստանի Ա. Հանրապութեան ծնունդին ու կայաց:

ի դէպ, բոլորովին աւելորդ
ի չըլլար անդրադառնալու այս-
մերօրեայ պատճական իրա-
ձութեան, երբ ֆաշիստ ուժե-
ղէմ ֆրանսական դիմադրու-
ն առաջամարտիկ նահատակ
ուսներէն Միսաք Մանուչեան իր
՞ Մելինէի հետ, կ'արժանանան
նսալի Հանրապետութեան յետ
ու շնորհած բարձրագոյն
ուիւին՝ իրենց աճիւններուն պան-
նականացումով: Հայ ժողովուր-
տիրական զաւակները իրենց
նացորդ զոհողութիւններով,
հուպ մինչեւ սեփական կեանքի

աբերութեան զնով ոչինչ ինա-
են նպաստելու համար պատ-
թեան այն հօր պաքարներուն,
նք մղուած են բոնակալու-
ն, բարբարոսութեան եւ խա-
փ կոր-ծանարար ուժերուն դէմ:
ուասիկ հոս ալ միշտ չէ, որ ուժը
իսի եւ բոնակալը կը թելադրէ
ոմութեան ընթացքը: Ֆրանսա-
գիմադրութիւնը գերմանա-
լիստական գերակշռող ուժին
պերճախօս վկայութիւն մըն է,
լերջին խօսքը սիրոց, ազատու-
ն եւ մարդկացին մնայուն ար-
ներու համար մղուած պայքա-
կը պատկանի: Միսաք Մանուշ-
եւ իրեն հետ նահատակ իր 23
երները իրենց կեանքով, հերո-

սական գործով ու պարտաւորեցնող
յիշատակով այս համզումին կրա-
նիտեալ վկայութիւններէն են:

Պատանեկութեանս օրերէն այսօրուան պէս կը լիշեմ Պէլրութիհարաւային արուարձաննին՝ Տահի-էի շրջանին մէջ ապրող լիբանանցի եւ ոչլիբանանցի շիա համայնքին պատկանող ժողովուրդին թշուառ վիճակը: Ծովափնեայ անսահման տարածքին երկարող այդ վրանաշէն կամ թիթեղաշէն տուները, որոնց անհիւրընկալ միջավայրին մէջ կ'ապրէր հազարներու հասնող խղճալի ժողովուրդ մը, չունէր նոյնիսկ ինքնութիւն կամ մարդավայել կեանք մը ապրելու որեւէ հեռանկար: Ալրերը մէծաւածասամք իրենց օրապահիկը կ'ապահովէին պատահական ծառայութիւններ կատարելով, իսկ երեխաներու բանակ մըն ալ օրը կ'անցընէր մուրացկանութեամք՝ թափառելով քաղաքին աղմկոտ մայթերուն վրայ թայց առանց նախապաշարուածներու պէտք է գնահատել անոնց ներկան, թէ այդ անբարեցոյս բազմութիւնը այսօր ինչ եղաւ: Կարիքը, զրկանքը, ճնշող աղքատութիւնը, բայց ա'լ աւելի իրեն հանդէպ զլացումը՝ տալու մարդկային արժանապատուութեան նուազագոյն իրաւունքը, անզիջողակարներու բորբ քուրային մէջ ծնաւ հմուտ ղեկավարութիւն մը, որ համախմբեց եւ կազմակերպեց այդ ժողովուրդը՝ ճեւաւորելով կուսակցութիւնն մը, որ ինքովինք կոչէց «Աստուծոյ կուսակցութիւն»: Լիբանանի շիա համայնքը ներկայացնող այս կուսակցութիւնը հետպհետէ կրցաւ դառնալ ոչ միայն երկրին, այլեւ ամբողջ Մերձաւոր Արեւելքի ամենապատկառազգութաղաքական եւ ուազմական ուժերէն մին, զոր այսօր ստիպուած են հաշուի առնելու նաեւ աշխարհի գերհզոր տէրութիւնները, ինչ փոյթ, թէ անոնք բացասական ինչպիսի անուններով կը պիտակաւորեն զինք:

Անչուշտ միշտ կարելի է
առարկել՝ ըսելով, թէ վերոնշեալ
շիա ժողովուրդը հեղինակութիւն
ստացաւ աջակցութեամք այս կամ
այն պետութեան տրամադրած նիւ-
թական եւ ռազմական օժանդակու-
թեան: Բայց ոչ ոք կ'օգնէ անկարի
մը, երբ ան կազմակերպուելու եւ
ջոլիր մը ըլլալէ անդին լուրջ

Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ

Եկեղեցւոյ «Փեքակ»

ոգեւոր շունչով արտասանեցին
ոտանաւորներ եւ երգեր:

Ապա ամբողջ սրաշը միաբերան երգեց Հայաստանի Հանրապետութեան օրհներգը և Տէրունական աղօթքը ու հանդէսը հասաւ իր առաջին:

զու տայչ հայոցի դաստիարակութ-
թիւն, թէ կը սորվեցնէ հայոց
լեզուն եւ թէ՝ ազգային եւ հոգեւոր
ճոխ ձեռնարկներու միջոցով կը
կերտէ հայկական ինքնութիւն:
Դպրոցի արձանագրութիւնը միշտ
բաց է: Պատգամ ձգել՝ 1626 660
9443,
գրել՝

**Ձեր Ծանուցումները Վստահեցք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
Massis2@earthlink.net (626) 797-7680**

Մարմնամարզութեան Աշխարհի Գաւաթ. Արթուր Դալթեանը՝ Ոսկե, Վահագն Դալթեանը՝ Պրոնզէ Մետալակիրներ

Գերմանիոյ Քոթպուս քաղաքին մէջ կատարուած սպորտային մարմնամարզութեան աշխարհի գաւաթի երկրորդ փուլին Հայաստանի հաւաքականի առաջատար, աշխարհի ու Եւրոպայի ախորհան, Ողիմպիական խաղերու պրոնզէ մետալակիր Արթուր Դալթեանը ոսկէ մետալ նուաճեց՝ յենացատկի վարժութեան եզրափակիչին հաւաքելով 15.100 կէտ:

Հայաստանի հաւաքականի միւսներկայացուցիչ Վահագն Դալթեանը դարձած է օղակներու վարժութեան պրոնզէ մետալակիր: Դալթեանը 14,600 կէտ հաւաքած է եւ կանգնած պատուոյ հարթակի երրորդ աստիճանին:

Այս վարժութեան Հայաստանի հաւաքականի միւս անդամ Արթուր Աւետիսեանը 14.566 կէտով զբաղեցուցած է 4-րդ հորիզոնականը:

Աշխարհի գաւաթի փուլերը վարկանշալին են ֆարիզի 2024 թուականի Ողիմպիական խաղերուն մասնակցելու համար:

«Լիվերփուլ» Խուանեց Անգլիական Լիկայի Գաւաթը

«Լիվերփուլ» նուաճեց փութպոլի Անգլիական լիկայի գաւաթը: Լոնտոնի «Ուեմպլի» մարզադաշտին վրայ տեղի ունեցած եզրափակիչի խաղին գերմանացի եռորդեն կլոպի գլխաւորած խումբը 1:0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Լոնտոնի «Չելսիին»:

Հիմնական ժամանակը աւարտեցաւ հաւասար՝ 0:0: Առաջին խաղակէսին «Չելսի» անգլիացի յարձակող Ռահման Ստերլինգը գրաւեց մրցակիցի բերդը, սակայն VAR-ը ցոյց տուաւ խաղին դուրս վիճակ: Երկրորդ խաղակէսին խաղին դուրս վիճակի պատճառով չարձանագրուեցաւ «Լիվերփուլի» հոլանտացի պաշտպան Վիրճին վան Տեէքի կոլը:

Երկարաձուած ժամանակին «Լիվերփուլի» յաղթական կոլը նշանակեց Տան Դելը: Ան մրցակիցի բերդը գրաւեց 118-րդ վայրկեանին:

«Մանչեսթեր Սիթի» Յաղթական

Անգլիոյ Փրեմիեր Լիկայի առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթին» հիւրընկալեց «Պորնմուտին»: Քաթալոնացի Խոսեն Գուարտիուայի գլխաւորած խումբը յաղթեց նուազագոյն արդիւնքով:

Միակ կոլը 24-րդ վայրկեանին նշանակեց անգլիացի կիսապաշտպան Ֆիլ Ֆուտենը:

«Մանչեսթըր Սիթին» 59 կէտով երկրորդն է եւ առաջատար «Լիվերփուլին» հետ է 1 կէտ:

«Ինքեր Մայամին» Խուսափեցաւ Պարտութենէն Մեսիի Կոլի Շնորհիլ

Հիւսիսամերիկեան ֆութպոլային ՄԼՍ-ի կանոնաւոր առաջնութեան երկրորդ հանգրուանին «Ինթեր Մայամին» հիւրընկալուեցաւ «Լոս Անձելոս Կելաքսիի» կողմէ: Հիւրերը պարտութենէն խուսափեցան աշխարհի ախոյեան Արժանինի հաւաքականի յարձակող Լիոնել Մեսիի կոլի շնորհիլ՝ 1:1:

75-րդ վայրկեանին հանդիպման Ողիմպիական բացաւ «Լոս Անձելոս Կելաքսի» սերպ յարձակող Տէնեան Ցովելիչը:

Մեսին պատասխան կոլը նշանակեց աւելացուած երկրորդ վայրկեանին սպանացի պաշտպան Ժորժի Ալպայի փոխանցումէն յետոյ:

Պասքէթպոլի Հայաստանի Հաւաքականը Յաղթեց Ալպանիային

Պասքէթպոլի Աշխարհի 2027 թուականի առաջնութեան նախընտրական առաջին փուլի ընթացքին պասքէթպոլի Հայաստանի ազգային հաւաքականը երկրորդ հանդիպումը կատարեց: Կարէն Դեմիրճեանի անուան Մարզահամերգային համալիրին մէջ Հայաստանի ընտրանին 84:79 արդիւնքով յաղթեց Ալպանիայի հաւաքականին:

Համդիպման ամենաարդիւնաւուէտ խաղացողը Հայաստանի հաւաքականի ներկայացուցիչ Անտրէ Սպազթ Մկրտչեանն էր (17 կէտ):

2027 թուականի աշխարհի առաջնութեան ընտրական նախնական փուլի առաջին խաղի ընթացքին ազգային խումբը Փետրուարի 22-ին արտագնայ խաղին 91:106 արդիւնքով պարտուած էր աւստրիացիներէն:

Յաջորդ հանդիպումը Հայաստանի հաւաքականը կը կատարէ Նոյեմբերի 24-ին՝ հիւրընկալելով Աւստրիոյ ընտրանուն:

«Ինքերի» Յաղթանակը՝ 4:0

Իտալիոյ առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին առաջատար «Ինթերը» հիւրընկալեց «Լեչէին» եւ առաւելութեան հասաւ 4:0 արդիւնքով:

Իտալացի Սիմոնէ ինձագիի գլխաւորած խումբը բուռպայի հեղինակ դարձաւ աշխարհի ախոյեան Արժանինի հաւաքականի յարձակող Լապուտարօ Մարթինեսը: Աչքի ինկան նաեւ իտալացի կիսապաշտպան Տալիսէ ֆրատեղին եւ հոլանտացի պաշտպան Ստեֆան Տէ Վլեչը:

Հայաստանի հաւաքականի նախին աւագ, կիսապաշտպան Հենրիի Միհիթարեանը «Ինթերի» հիմնական կազմին մէջ էր: Ան 63-րդ վայրկեանին զգուշացուեցաւ դեղին քարտով եւ մէկ վայրկեան ետք փոխարինուեցաւ:

25 խաղէն յետոյ «Ինտերը» 66 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 9 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող թուրինի «Յունինու» (26 խաղ): «Լեչէն» 14-րդն է՝ 24 կէտ:

«Ռեալ» Յաղթեց «Սելիլիային» Մոդրիչի Կոլի Շնորհիլ

Սպանիոյ առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին առաջատար «Ռեալ» Մատրիտի մէջ մրցեցաւ «Սելիլիայի» հետ: Իտալացի Քառլո Անչելոտիի գլխաւորած խումբը առաւելութեան հասաւ նուազագոյն արդիւնքով:

Միակ կոլը 81-րդ վայրկեանին նշանակեց խորուաթ կիսապաշտպան Լուկա Մոդրիչը, որ կոլէն 6 վայրկեան առաջ մուտք գործած էր դաշտ՝ որպէս փոխարինող:

Արքայական խումբը 65 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 8 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Պարմելոնայն»:

«Պարմելոնան» Պարտութեան Մատնեց «Խետաֆէին»՝ 4:0

Սպանիոյ առաջնութեան 26-րդ հանգրուանին ախոյեան «Պարմելոնան» մեխական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Խետաֆէին» հետ: Սպանացի Զաւիլի գլխաւորած խումբը յաղթեց 4:0 արդիւնքով:

«Պարմելոնան» 57 կէտով երկրորդն է, «Խետաֆէն» 10-րդ տեղն է՝ 34 կէտ:

«Պայրընի» Յաղթանակը, Հարի Ռեյնի Տուպլը

Գերմանիոյ Պունտեսլիկայի առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին ախոյեան «Պարմելոնան» ախական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Պայրընը» հետ: Սպանացի Զաւիլի գլխաւորած խումբը յաղթաց 2:1 արդիւնքով:

«Պայրընի» խումբին երկու կոլերը նշանակեց անգլիացի յարձակող Հարի Քենը:

Միւնիխի «Պայրընը» 53 կէտով երկրորդն է եւ առաջատար «Լիվերփուլն» ետ է 8 կէտ: